

**PLAN ZDRAVSTVENE ZAŠTITE
VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE
ZA RAZDOBLJE 2026.-2029.**

Sadržaj

- 1. UVOD**
- 2. ZAKONSKA OSNOVA ZA DONOŠENJE PLANA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE**
- 3. TERITORIJALNE KARAKTERISTIKE VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE**
  - 3.1. Geografski položaj i prostorno uređenje
  - 3.2. Demografska struktura stanovništva na području Virovitičko-podravske županije
  - 3.3. Obiteljska obilježja
- 4. SOCIJALNA STRUKTURA STANOVNIŠTA VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE**
  - 4.1. Odgoj i obrazovanje
  - 4.2. Zaposlenost
  - 4.3. Nezaposlenost
  - 4.4. Plaće i mirovine
  - 4.5. Invalidnost
- 5. UTJECAJ OKOLIŠA NA ZDRAVLJE STANOVNIŠTVA VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE**
  - 5.1. Kvaliteta zraka
  - 5.2. Voda, vodni resursi i odvodnja
  - 5.3. Otpad i onečišćenje tla
  - 5.4. Klima i klimatske promjene
  - 5.5. Kontrola hrane
- 6. ZDRAVSTVENO STANJE STANOVNIKA VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE**
  - 6.1. Morbiditet u primarnoj zdravstvenoj zaštiti
  - 6.2. Morbiditet u sekundarnoj zdravstvenoj zaštiti
  - 6.3. Zarazne bolesti
  - 6.4. Rizici za zdravlje u populaciji
  - 6.5. Uzroci umiranja u Virovitičko-podravskoj županiji
- 7. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA NA PODRUČJU VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE**
  - 7.1. Županija
  - 7.2. Zdravstvene ustanove na području Virovitičko-podravske županije
  - 7.3. Posebno dežurstvo
  - 7.4. Zdravstvena zaštita turista
  - 7.5. Ljudski resursi u zdravstvenim ustanovama Virovitičko-podravske županije
  - 7.6. Specijalističko usavršavanje zdravstvenih radnika
  - 7.7. Mreža javne zdravstvene službe
  - 7.8. Financiranje zdravstvene djelatnosti u ustanovama kojima je osnivač Županija i Općoj bolnici Virovitica
  - 7.9. Program javnozdravstvenih mjera
  - 7.10. Mrtvozornička služba
  - 7.11. Mjere za zadržavanje zdravstvenih djelatnika
- 8. ZDRAVSTVENI PREVENTIVNI PROGRAMI NA PODRUČJU VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE**
  - 8.1. Prevencija i rano otkrivanje raka dojke

8.2. Prevencija i rano otkrivanje raka debelog crijeva

8.3. Program ranog otkrivanja raka vrata maternice

8.4. Ostali preventivni programi

9. PLANIRANJE I RAZVOJ ZDRAVSTVENE ZAŠTITE VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

9.1. Ciljevi plana zdravstvene zaštite

9.2. Prioritetna područja

9.3. Zdravstvene potrebe od posebnog interesa

9.4. Mjere za ostvarivanje dostupnosti i kvalitete zdravstvene zaštite

10. PRAĆENJE, VREDNOVANJE I IZVJEŠTAVANJE

Popis tablica

- Tablica 1: Površina, broj naselja, broj stanovnika i gustoća naseljenosti u Županiji*
- Tablica 2: Procjena stanovništva Virovitičko-podravske županije od 2020. do 2024. godine*
- Tablica 3. Prikaz broja stanovništva u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravske županije, prema dobnim skupinama, radno sposobnim uz prikaz prosječne starosti*
- Tablica 4: Stanovništvo VPŽ prema starosti i spolu u 2021. godini*
- Tablica 1. Obitelj prema tipu i broju članova u Virovitičko-podravskoj županiji, Popis stanovništva 2021.*
- Tablica 6. Stanovništvo prema najvišoj završenoj školi, starosti i spolu u Virovitičko - podravskoj županiji*
- Tablica 7. Broj odgojno-obrazovnih ustanova i broj djece*
- Tablica 8.: Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu u županiji i ukupno na razini RH te dobnim skupinama*
- Tablica 9: Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije te u pojedinim dobnim skupinama – prevalencija invaliditeta na 100 stanovnika*
- Tablica 10 : Prikaz analiziranih uzoraka dostavljenih od Državnog inspektorata Republike Hrvatske tijekom 2025. godine .*
- Tablica 11. Zdravstvena zaštita u djelatnosti obiteljske (opće) medicine u Županiji u 2024.*
- Tablica 12. Zdravstvena zaštita u djelatnosti zdravstvene zaštite predškolske djece u Županiji u 2024. godini*
- Tablica 13. Zdravstvena zaštita u djelatnosti zdravstvene zaštite žena u Županiji u 2024. godini*
- Tablica 14.: Zdravstvena zaštita u djelatnosti dentalne medicine u Županiji u 2024. godini*
- Tablica 15.: Najčešći uzroci pobolijevanja u djelatnosti opće obiteljske medicine*
- Tablica 16. : Vodeće skupine bolesti po broju otpusta i bolnoopskrbnih dana*
- Tablica 17: broj dolazaka/posjeta u dnevnim bolnicama, jednodnevnoj kirurgiji i bolničkim hemodijalizama*
- Tablica 18. : broj dolazaka/posjeta u dobi od 65 godina i iznad, u dnevnim bolnicama, jednodnevnoj kirurgiji i bolničkim hemodijalizama*
- Tablica 19: Uzroci smrti u Virovitičko-podravskoj županiji*
- Tablica 20: Dojenačke smrti u Virovitičko-podravskoj županiji*
- Tablica 21: Posteljni kapaciteti s 31.12.2025.*
- Tablica 22: Struktura zaposlenih u Zavodu za javno zdravstvo Sveti Rok Virovitičko-podravske županije*
- Tablica 23: Struktura zaposlenih u Općoj bolnici Virovitica*
- Tablica 24. Struktura zaposlenih u Domu zdravlja Virovitičko-podravske županije*
- Tablica 25: Struktura zaposlenih u Zavodu za hitnu medicinu Virovitičko-podravske županije*
- Tablica 26 Popis specijalizacija u Općoj bolnici Virovitica*
- Tablica 27: Broj osiguranih osoba na području Virovitičko-podravske županije na dan 3.4.2026.*
- Tablica 28: Zbirni prikaz popunjenosti timova primarne zdravstvene zaštite u svim djelatnostima u Virovitičko-podravskoj županiji (na dan 31.12.2025.)*
- Tablica 29: Mreža javne zdravstvene službe koji se odnose na djelatnosti Zavoda za javno zdravstvo Sv. Rok Virovitičko-podravske županije*
- Tablica 30: Mreža hitne medicine i sanitetskog prijevoza*
- Tablica 31: Mreža bolničke djelatnosti u Virovitičko-podravskoj županiji*

Tablica 32: Projekti i ulaganja u zdravstvenim ustanovama u Županiji u 2024. i 2025. godini

Tablica 33 : Planirana ulaganja u objekte i opremu u razdoblju od 2026.-2029.

Tablica 34: Odaziv u ciklusu 8. na preventivni program

Tablica 35: Broj PAPA testova (20 – 64 godine) u VPŽ od početka pilot programa

Tablica 36: Ukupan broj PAPA testova po dobnim skupinama

Tablica 37: Broj napravljenih Hpv testova i njihova podjela

Popis slika

Slika 1: Teritorijalno-administrativni ustroj Virovitičko-podravске županije

Popis grafikona

Grafikon 1: Udio stanovništva Prema popisu stanovništva iz 2021. godine u jedinicama lokalne samouprave Virovitičko – podravskoj županiji

Grafikon 2. : Prirodno kretanje stanovništva Virovitičko-podravске županije od 2020.-2024. godine

*Grafikon 3.: Kretanje koncentracije aeroalergene peludi ambrozije (*Ambrosia spp*) u vanjskom zraku za vrijeme polinacije zabilježeno na mjernoj postaji Virovitica tijekom 2025. godine.*

1. UVOD

Prema Zakonu o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“, br. 100/18, 125/19, 147/20, 119/22, 156/22, 33/23, 36/24 i 102/25), jedinice područne (regionalne) samouprave obvezne su izraditi i donijeti plan zdravstvene zaštite za svoje područje. Taj plan mora biti usklađen s nacionalnim Planom zdravstvene zaštite Republike Hrvatske, ali istodobno treba uzeti u obzir specifične potrebe stanovništva pojedine županije, kao i njezine posebnosti. Polazeći od načela da je pacijent u središtu zdravstvenog sustava, plan treba omogućiti učinkovito i racionalno korištenje postojećih resursa te poticati razvoj inovativnih programa u zdravstvenoj zaštiti.

Planom se određuju zadaće i ciljevi zdravstvene zaštite Županije, prioritetna razvojna područja, zdravstvene potrebe žitelja stanovništva s obzirom na sve specifičnosti, a sve s ciljem zaštite i unaprjeđenja zdravlja stanovništva, povećanja životnog vijeka i broja godina života bez bolesti i/ili invalidnosti, te osiguravanja najviše moguće razine fizičkoga i psihičkoga zdravlja uz brigu za poboljšanje kvalitete života.

Plan se donosi na temelju trenutno dostupnih podataka, informacija i dokumenata s ciljem izrade daljnjih programa i aktivnosti koji će nadopuniti mjere zdravstvene zaštite definirane Planom zdravstvene zaštite Republike Hrvatske. Plan uvodno sadrži osnovne pokazatelje demografske, gospodarske i socio-ekonomske slike Županije, a također su navedene i posebnosti geografskog položaja Županije.

2. ZAKONSKA OSNOVA ZA DONOŠENJE PLANA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

Zakon o zdravstvenoj zaštiti

Zakon o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“, br. 100/18, 125/19, 147/20, 119/22, 156/22, 33/23, 36/24 i 102/25) u članku 11. utvrđuje da jedinica područne (regionalne) samouprave ostvaruje svoja prava, obveze i zadaće na području zdravstvene zaštite tako da, između ostalog sukladno Planu zdravstvene zaštite Republike Hrvatske donosi plan zdravstvene zaštite za područje jedinice područne (regionalne) samouprave.

Zakonom o zdravstvenoj zaštiti uređuju se načela i mjere zdravstvene zaštite, prava i obveza osoba u korištenju zdravstvene zaštite, nositelji društvene skrbi za zdravlje stanovništva, sadržaj i organizacijski oblici obavljanja zdravstvene djelatnosti te nadzor nad istima.

Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju

Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju („Narodne novine“, br. 80/13, 137/13, 98/19, 33/23 i 105/25) osigurane osobe imaju prava i obveze u korištenju zdravstvene zaštite, kao i druga prava i obveze iz zdravstvenog osiguranja. U Republici Hrvatskoj zdravstveno osiguranje dijeli se na obvezno i dobrovoljno (osnovno, dopunsko i privatno). Sustav zdravstvene zaštite temelji se na načelima solidarnosti, uzajamnosti i jednakog pristupa zdravstvenim uslugama za sve osigurane osobe. Osigurane osobe imaju pravo na zdravstvenu zaštitu koja obuhvaća primarnu, specijalističko-konzilijarnu i bolničku zdravstvenu djelatnost, kao i na lijekove i medicinska pomagala sukladno utvrđenim pravima.

Zakon o zaštiti prava pacijenata

Zakon o zaštiti prava pacijenata („Narodne novine“, br. 169/04 i 37/08) uređuje moralne, etičke i građanske norme ponašanja korisnika i davatelja zdravstvenih usluga. Temelji se na načelima zaštite prava pacijenata, načelima humanosti i načelima dostupnosti zaštite prava pacijenata.

Plan zdravstvene zaštite Republike Hrvatske

Sukladno Planu zdravstvene zaštite Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 19/20), ovim Planom, u cilju provođenja zdravstvene zaštite na području Županije utvrđuju se:

- zadaće i ciljevi zdravstvene zaštite
- prioriteta razvojna područja zdravstvene djelatnosti na području Županije
- zdravstvene potrebe od posebnog interesa za Županiju
- specifične potrebe zdravstvene zaštite na područjima s razvojnim posebnostima
- osnove razvoja zdravstvene djelatnosti na primarnoj i sekundarnoj razini, uključujući izobrazbu i usavršavanje radnika u sustavu zdravstva
- nositelji zadaća i rokovi za ostvarivanje Plana
- praćenje, vrednovanje i izvještavanje o provedbi Plana

Plan razvoja Virovitičko-podravske županije za period 2021. – 2027.

Plan razvoja Virovitičko-podravske županije prepoznaje kao jedan od prioriteta Unapređenje kvalitete življenja. To će se ostvariti kroz osnaživanje sustava zdravstvene i socijalne zaštite, jačanje ulaganja u kulturu i kulturnu baštinu, sport i civilno društvo kroz ulaganja u demografski oporavak, čime se ostvaruju preduvjeti za visoku kvalitetu života njenih stanovnika.

Posebni cilj 4. Osnaživanje sustava zdravstvene i socijalne zaštite, kroz mjere Mjera 4.1. Unapređenje standarda i modernizacija zdravstvenih usluga i infrastrukture na području cijele Županije; Mjera 4.2. Kadrovska osnaživanje zdravstvenih ustanova; Mjera 4.3. Uspostava i jačanje usluga u sustavu socijalne skrbi; Mjera 4.4. Proširenje kapaciteta za smještaj starijih osoba, osoba s invaliditetom te drugih ugroženih skupina omogućuje daljnji rast kvalitete života u Županiji, osiguravanja jednakih mogućnosti za sve, a provedbom navedenih mjera doprinijeti će se postizanju strateškog cilja 5. „Zdrav, aktivan i kvalitetan život“ iz Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine.

Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030.

Nacionalna razvojna strategija do 2030. kroz strateški cilj 5. „Zdrav, aktivan i kvalitetan život“ određuje prioritetna područja javnih politika:

1. Kvalitetna i dostupna zdravstvena zaštita i zdravstvena skrb
2. Zdravlje, zdrave prehrambene navike i aktivni život kroz sport
3. Dostojanstveno starenje
4. Socijalna solidarnost i odgovornost
5. Zaštita dostojanstva hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji te civilnih stradalnika Domovinskog rata i članova njihovih obitelji.

Nacionalni plan razvoja zdravstva za razdoblje od 2021. do 2027. godine

Nacionalni plan razvoja zdravstva za razdoblje od 2021. do 2027. godine je srednjoročni akt strateškog planiranja koji utvrđuje posebne ciljeve s osnovnim ciljem unaprjeđenja zdravstvenog sustava i zdravstvenih ishoda populacije. Posebni ciljevi utvrđeni Nacionalnim planom podupiru provedbu strateškog cilja 5. „Zdrav, aktivan i kvalitetan život“ te pripadajućih prioritetnih područja javnih politika definiranih Nacionalnom razvojnom strategijom.

3. TERITORIJALNE KARAKTERISTIKE VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

3.1. Geografski položaj i prostorno uređenje

Virovitičko-podravska županija je administrativno - teritorijalna jedinica na sjeverozapadu regije Istočne Hrvatske sa sjedištem u Virovitici. U sastavu je NUTS II regije Panonaska Hrvatska te se prostire se na površini od 2.024 km² što čini 3,57% ukupnog teritorija Republike Hrvatske (56.542 km²) i zauzima 14. mjesto po veličini među hrvatskim županijama. Prema Popisu stanovništva iz 2021. broj stanovnika iznosi 70.368, što je čini petom županijom po najvećem relativnom padu broja stanovnika (17,5 %) u odnosu na 2011. godinu. Gustoća naseljenosti iznosi 34,77 st./km².

Slika 1: Teritorijalno-administrativni ustroj Virovitičko-podravske županije

Virovitičko-podravska županija administrativno je podijeljena na tri grada i trinaest općina. Gradovi Virovitica, Orahovica i Slatina glavni su urbani centri, pri čemu je Virovitica sjedište županije. Općine uključuju Crnac, Čačinci, Čađavicu, Gradinu, Lukač, Mikleuš, Nova Bukovicu, Pitomaču, Sopje, Suhopolje, Špišić Bukovicu, Voćin i Zdence. Ukupno, županija ima 188 naselja koja su geografski raspoređena na njenom području.

3.2. Demografska struktura stanovništva na području Virovitičko-podravske županije

U Virovitičko-podravskoj županiji, prema popisu iz 2021. godine, živi 70.368 stanovnika, od čega 33.989 muškaraca (48,30%) i 36.379 žena (51,70%), koji zajedno čine 1,82% ukupnog stanovništva Hrvatske.

Popis iz 2011. godine bilježi 84.836 stanovnika, što je iznosilo 1,9 % ukupnog stanovništva Hrvatske. Ovi podaci pokazuju kako i Virovitičko-podravka županija, kao i cijela država, prolazi kroz depopulacijsku fazu.

Tablica 1: Površina, broj naselja, broj stanovnika i gustoća naseljenosti u Županiji

Red. broj	Grad Općina	površina km ²	broj naselja	broj stanovnika	Gustoća naseljenosti st/km ²
1.	Orahovica	124,20	13	4.537	37
2.	Slatina	167,80	15	8.700	69
3.	Virovitica	170,70	10	19.302	113
4.	Crnac	79,40	10	1.116	14
5.	Čačinci	144,90	12	2.162	15
6.	Čađavica	91,10	10	1.555	17
7.	Gradina	120,20	11	2.874	24
8.	Lukač	82,90	12	2.759	33
9.	Mikleuš	35,60	5	1.067	30
10.	Nova Bukovica	74,90	8	1.275	17
11.	Pitomača	158,00	12	8.402	53
12.	Sopje	117,20	11	1.897	16
13.	Suhopolje	166,60	22	5.267	32
14.	Špišić Bukovica	107,80	7	3.303	31
15.	Voćin	296,60	21	1.896	6
16.	Zdenci	84,60	9	1.453	17
	ŽUPANIJA UKUPNO:	2.024	188	70.368	34,77

Izvor: Popis stanovništva iz 2021., Državni zavod za statistiku; Županije, površina, stanovništvo, gradovi, općine i naselja, popis 2021.)

Prema popisima stanovništva između 2011. i 2021. godine broj stanovnika Virovitičko-podravke županije je varirao od 84.836 do 70.368. Posljednjih dvadeset godina obilježeno je depopulacijskom fazom, a 2021. godine je, u odnosu na popis iz 2011. godine, razlika u broju stanovnika iznosila 14.468.

Prema podacima Procjene stanovništva za 2024. godinu na području Virovitičko – podravke županije živi 67 554 stanovnika u 3 grada i 13 općina, od čega 32.868 muškaraca i 34.686 žena.

Tablica 2: Procjena stanovništva Virovitičko-podravke županije od 2020. do 2024. godine

Županija	2020. godina	2021. godina	2022. godina	2023. godina	2024. godina
Virovitičko-podravka	71.128	69.921	68.808	68.035	67.554

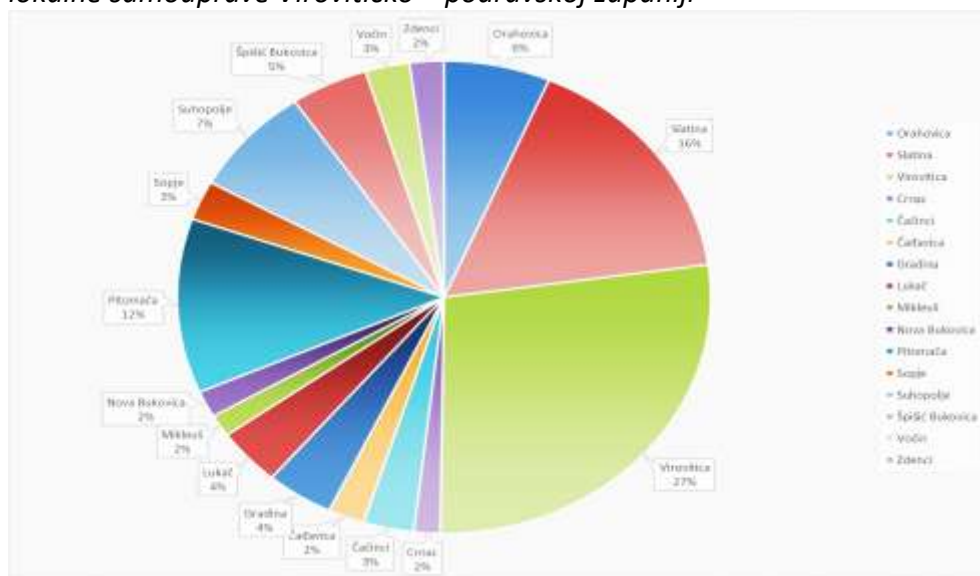
Izvor: Državni zavod za statistiku, Procjena stanovništva po županijama

Iz tablice Procjene stanovništva od 2020. do 2024. godine vidimo da broj stanovnika Virovitičko-podravске županije iz godine u godinu konstantno opada.

Grad Virovitica, kao sjedište županije, ima najveći udio stanovništva s 27%, što ga čini glavnim urbanim središtem. Slijedi grad Slatina s 16% udjela, dok Pitomača ima udio od 12%, što pokazuje da su ova tri područja najgušće naseljena u Županiji.

Ostali gradovi i općine, kao što su Suhopolje sa 7%, Špišić Bukovica s 5% i Orahovica sa 6%, također čine značajan dio stanovništva. Općine poput Voćina i Sopja imaju po 3% udjela, dok Čađavica, Čačinci, Crnac, Nova Bukovica, Lukač i Zdenci imaju udio između 2% i 4%.

Grafikon 2: Udio stanovništva Prema popisu stanovništva iz 2021. godine u jedinicama lokalne samouprave Virovitičko – podravskoj županiji

Izvor: Državni zavod za statistiku

Grafikon 1 jasno pokazuje da su stanovnici županije uglavnom koncentrirani u nekoliko većih središta, dok su manje općine naseljene rjeđe, što može utjecati na dostupnost i raspodjelu socijalnih i drugih javnih usluga.

Prema popisu stanovništva iz 2021. prosječna starost u jedinicama lokalne samouprave s područja Županije kreće se od 35 do 47. godina, što potvrđuje činjenicu da je najveća skupina stanovništva upravo radno sposobna od 15 do 64 i čini udio od 64% u odnosu na ukupan broj stanovnika.

Tablica 3. Prikaz broja stanovništva u jedinicama lokalne samouprave na području Virovitičko-podravске županije, prema dobnim skupinama, radno sposobnim uz prikaz prosječne starosti

Grad/općina	Ukupno	0 – 6 godina	0 – 14 godina	0 – 17 godina	0 – 19 godina	Radno sposobno stanovništvo (15 – 64)	60 i više godina 60	65 i više godina 65	75 i više godina 75	Prosječna starost
Ukupno	70.368	4.281	9.925	12.147	13.585	44.977	21.399	15.466	6.165	44,5
Orahovica	4.537	270	637	760	863	2.817	1.496	1.083	407	45,5
Slatina	11.503	694	1.638	1.993	2.211	7.351	3.513	2.514	967	44,5

Virovitica	19.302	1.223	2.766	3.324	3.681	12.251	5.869	4.285	1.708	44,4
Crnac	1.116	58	144	182	206	721	347	251	113	45,2
Čačinci	2.162	112	277	330	375	1.412	677	473	189	45,5
Čađavica	1.555	94	187	248	291	959	517	409	176	46,4
Gradina	2.874	137	372	476	540	1.901	853	601	252	44,7
Lukač	2.759	149	376	457	505	1.751	903	632	257	45,8
Mikleuš	1.067	64	143	178	200	681	344	243	86	45,3
Nova Bukovica	1.275	55	149	193	224	821	421	305	115	46,6
Pitomača	8.402	503	1.191	1.495	1.678	5.537	2.322	1.674	647	43,4
Sopje	1.897	132	265	316	350	1.204	580	428	180	45,1
Suhopolje	5.267	315	707	860	965	3.295	1.762	1.265	523	46,1
Špišić Bukovica	3.303	201	463	584	651	2.125	975	715	307	44,2
Voćin	1.896	206	449	547	604	1.231	316	216	77	35,1
Zdenci	1.453	68	161	204	241	920	504	372	161	47,1

Izvor: Državni zavod za statistiku

Podaci o strukturi stanovništva Virovitičko-podravске županije prema dobi i spolu pokazuju da se u dobnoj skupini od 15 do 19 godina nalazi 1.908 muškaraca i 1.752 žene. U dobnoj skupini od 20 do 64 godine, broj stanovnika gotovo je ravnomjerno raspoređen između spolova, s 20.699 muškaraca i 20.618 žena, što ukazuje na aktivnu radnu populaciju u županiji. Međutim, u dobnoj skupini od 65 i više godina, postoji znatna razlika između broja muškaraca i žena, s 6.316 muškaraca i 9.150 žena. Ovi podaci odražavaju demografski trend starenja, gdje žene, zbog dužeg životnog vijeka, čine veći dio starije populacije

Tablica 4: Stanovništvo VPŽ prema starosti i spolu u 2021. godini

Dobna skupina	Ukupno	Muškarci	Žene
0-4	3.063	1.525	1.538
5-9	3.220	1.647	1.573
10-14	3.642	1.894	1.748
15-19	3.660	1.908	1.752
20-24	4.005	2.064	1.941
25-29	3.707	1.893	1.814
30-34	3.722	1.947	1.775
35-39	4.346	2.222	2.124
40-44	4.529	2.314	2.215
45-49	4.350	2.137	2.213
50-54	4.866	2.405	2.461
55-59	5.859	2.844	3.015
60-64	5.933	2.873	3.060
65-69	5.216	2.482	2.734
70-74	4.085	1.808	2.277
75-79	2.622	948	1.674

80-84	2.034	682	1.352
85-89	1.121	298	823
90-94	334	86	248
95 i više	54	12	42

Izvor: DZS Popis iz 2021., Popis stanovništva po starosti, spolu i tipu naselja po gradovima/općinama

Prosječna starost stanovništva Virovitičko-podravске županije, na temelju popisa iz 2021. godine, iznosi 44-45 godina, što je više od državnog prosjeka koji iznosi 44,3 godina. Podaci Državnog zavoda za statistiku pokazuju starenje populacije, što je trend u mnogim kontinentalnim županijama u Hrvatskoj, iako se podaci mijenjaju iz godine u godinu, a posljednji podaci iz 2023/2024. ukazuju na stalni rast ove brojke. Prema popisu stanovništva iz 2021. godine, ukupan broj stanovnika u Županiji bio je 70.368 osoba, od čega 5.933 osoba koje su u dobnoj skupini 60 i više, starijih od 65 godina 9.301 osoba, a starijih od 75 godina 6.165 osoba, dok s druge strane imamo samo 9.925 osoba starosti od 0-14 godina. Dobna struktura stanovništva Županije iskazuje nepovoljnu tendenciju koja se ogleda u smanjenju broja mlađeg stanovništva i povećanja broja starijeg u ukupnom broju stanovništva Županije. Udio radno sposobnog stanovništva (15-64 godine) u ukupnom broju stanovništva za Virovitičko-podravsku županiju iznosilo je 2021. godine 63,9%.

U 2024. godini u Virovitičko-podravskoj županiji stopa prirodnog prirasta je negativna (-592 osoba) uz vitalni indeks (broj živorođenih na 100 umrlih osoba) 47,0. Negativno kretanje prirodnog prirasta pokazuje i vitalni indeks (broj živorođenih na 100 umrlih).

Grafikon 2. : Prirodno kretanje stanovništva Virovitičko-podravске županije od 2020.-2024. godine

Izvor: DZS, Priopćenje od 18.07.2025. godine, ISSN 1334-0557

U 2022. godini zabilježen je pad broja živorođene djece (541) u odnosu na prethodnu godinu kada je rođeno 134 djece manje nego u 2021. godini (675). Od ukupno 530 rođene djece u 2024. godini, rođeno je 526 živorođene djece i 4 mrtvorodena djeteta (Grafikon 2).

U 2023. zabilježen je pad broja umrlih osoba (1.036), u odnosu na prethodnu godinu, tj. umrlo je 170 osoba manje nego prethodne, 2022. godine (1.206).

Prema istom izvješću Državnog zavoda za statistiku u 2021. godini, u Virovitičko-podravskoj županiji je sklopljeno 408 brakova, dok je razvedenih brakova bilo 109. U odnosu na 2024. godinu vidi se pad sklopljenih brakova (337) i rast razvedenih brakova (136).

Vitalni indeks (živorođeni na sto umrlih) u 2020. godini iznosio je 55,6 dok je u 2024. godini smanjen na 47,0.

3.3. Obiteljska obilježja

Prema popisu stanovništva iz 2021. godine, Virovitičko-podravska županija broji ukupno 20.443 obitelji s 59.545 članova. Od toga, 6.541 obitelj čine bračni parovi bez djece, dok izvanbračni parovi bez djece broje 574 obitelji. U Županiji nema evidentiranih obitelji životnih partnera ili neformalnih životnih partnera bez djece. Bračni parovi s djecom čine značajan udio, s ukupno 9.335 obitelji sa 35.077 članova, dok izvanbračnih parova s djecom ima 568. Nema evidentiranih obitelji životnih partnera ili neformalnih životnih partnera s djecom. Samohrane majke čine 2.789 obitelji i brinu o 6.625 člana, dok samohrani očevi ima 636 sa 1.485 članova.

Tablica 2. Obitelj prema tipu i broju članova u Virovitičko-podravskoj županiji, Popis stanovništva 2021.

Ukupno <i>Total</i>	Bračni par bez djece	Izvanbračni par bez djece	Životni partne ri bez djece	Nefor malni životni partne ri bez djece	Bračn i par s djeco m	Izvanb račni par s djeco m	Životni partneri s djecom	Nefor malni životni partne ri s djeco m	Majka s djeco m	Otac s djecom
20.443	6.541	574	-	-	9.335	568	-	-	2.789	636
Broj članova u obitelj										
59.545	13.082	1.148	-	-	35.077	2.128	-	-	6.625	1.485

Izvor: Državni zavod za statistiku

4. SOCIJALNA STRUKTURA STANOVNIŠTA VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

4.1. Odgoj i obrazovanje

Tablica 6. Stanovništvo prema najvišoj završenoj školi, starosti i spolu u Virovitičko - podravskoj županiji

Dobna skupina	Spol	Bez škole	Osnovna škola	Srednja škola	Visoko obrazovanje
15 – 24	M	12	1.363	2.362	214
	Ž	11	1.271	1.986	394
25 – 64	M	76	3.316	12.359	2.564
	Ž	142	4.582	10.288	3.239
65 i više	M	55	1.624	3.167	840
	Ž	358	4.075	2.060	642

Izvor: Državni zavod za statistiku

Podaci pokazuju obrazovnu strukturu stanovništva Virovitičko-podravске županije prema dobnim skupinama. U dobnj skupini od 15 do 24 godine dominira srednja škola kao najviši stupanj obrazovanja. U radno aktivnoj dobi od 25 do 64 godine, većina ima srednju školu, no značajan dio populacije ima visoko obrazovanje, a raspodjela između spolova je uravnotežena. U populaciji iznad 65 godina dominira osnovno i srednje obrazovanje, a nešto manji postotak ima visoko obrazovanje. U dobnim skupinama 15–24 i 25–64, sa osnovnom i srednjom školom su zastupljeniji muškarci, dok je visoko obrazovanje zastupljenije kod žena u dobnim skupinama 25–64 i 65+. Kod starije dobnе skupine (65 i više) zabilježene su značajno niže stope visokoobrazovanih osoba u odnosu na srednju generaciju odnosno odrasle.

Na području Virovitičko-podravске županije u školskoj godini 2025./2026. osnovnu školu pohađa 5254 učenika od čega je 448 učenika s teškoćama, što je nešto manje djece nego je to bilo u prethodnoj školskoj godini kada je bilo 5314 učenika. Broj učenika koji pohađaju srednju školu u 2025./2026. godini je 2612 učenika, dok je u prethodnoj školskoj godini srednju školu pohađalo 2575 učenika.

Tablica 7. Broj odgojno-obrazovnih ustanova i broj djece

	2023.	2024.	2025.
Broj vrtića	13	14	14
Broj djece u vrtićima	1470	1750	1876
Broj osnovnih škola	18	18	18
Broj djece u osnovnim školama	5651	5490	5314
Broj srednjih škola	11	11	11
Broj učenika u srednjim školama	2601	2523	2575

4.2. Zaposlenost

Prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, tijekom 2024. godine u Virovitičko-podravskoj županiji evidentirano je prosječno 22.443 zaposlenih osoba, dok je broj nezaposlenih iznosio 3.313, što ukupno čini 25.756 ekonomski aktivnih stanovnika. U odnosu na prethodno razdoblje, zabilježen je trend rasta zaposlenosti, što potvrđuju i podaci za 2023. godinu prema kojima je bilo zaposleno 21.691 osoba, uz kontinuirani rast broja zaposlenih u posljednjih nekoliko godina. Promatrano prema djelatnostima, najveći udio zaposlenih odnosi se na prerađivačku industriju, koja čini oko četvrtine ukupne zaposlenosti, dok značajan udio imaju i poljoprivreda, trgovina te uslužne djelatnosti.

4.3. Nezaposlenost

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, u 2024. godini u Virovitičko-podravskoj županiji evidentirano je 3.313 nezaposlenih osoba, dok je u 2025. evidentirano 2621 osoba, uz prosječnu stopu registrirane nezaposlenosti od 12,9%, što je i dalje znatno iznad prosjeka Republike Hrvatske koji iznosi oko 5,3%. U odnosu na prethodnu godinu, stopa nezaposlenosti je smanjena, što ukazuje na pozitivan trend na tržištu rada.

S obzirom na dobnu strukturu, najveći udio u registriranoj nezaposlenosti imaju osobe preko 50 godina starosti (31,9%).

U strukturi evidentiranih nezaposlenih osoba prema razini obrazovanja najveći udio imaju osobe sa završenom srednjom školom do 3 godine i školom za KV, VKV (33,2 %). Struktura nezaposlenih i dalje pokazuje određene nepovoljne karakteristike, pri čemu veći udio čine žene te osobe starije životne dobi, kao i osobe s nižom razinom obrazovanja. Dugotrajna nezaposlenost i dalje predstavlja značajan izazov, osobito u ruralnim dijelovima županije.

4.4. Plaće i mirovine

Prosječna mjesečna isplaćena neto plaća po zaposlenome u pravnim osobama u Virovitičko-podravskoj županiji u razdoblju za IV tromjesečje iznosila je 1.316,00 eura, dok je bruto plaća u istom razdoblju iznosila 1.777,00 eura. Plaće u Virovitičko-podravskoj županiji zaostaju za nacionalnim prosjekom za 11,5 %. Virovitičko-podravska županija je u 2025. ostvarila rast bruto plaće od 12,2%, što je brži tempo rasta od prosjeka države, unatoč tome što je nominalni iznos i dalje među najnižima u RH.

Prema podacima sustava mirovinskog osiguranja za 2025. godinu, u Virovitičko-podravskoj županiji evidentirano je 19.307 korisnika mirovina, s prosječnom neto mirovinom koja iznosi oko 482,72 eura. Struktura korisnika mirovina pokazuje da najveći udio čine korisnici starosnih mirovina, zatim korisnici obiteljskih mirovina, dok manji udio čine korisnici invalidskih mirovina.

Prosječni iznosi mirovina u županiji i dalje su ispod državnog prosjeka, što odražava nižu razinu plaća tijekom radnog vijeka i nepovoljniju gospodarsku strukturu područja. Prema dostupnim podacima o korisnicima mirovina ostvarenih prema posebnim propisima, uključujući prava hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji,

evidentan je značajan broj korisnika, pri čemu su prosječni iznosi tih mirovina viši u odnosu na opće mirovine.

Ukupan broj korisnika mirovina u odnosu na broj osiguranika ukazuje na nepovoljan omjer aktivnog i umirovljenog stanovništva. Procjenjuje se da na jednog umirovljenika dolazi približno 1,17 osiguranika, što je ispod nacionalnog prosjeka te upućuje na izražen demografski i gospodarski pritisak na sustav socijalne i zdravstvene zaštite u županiji.

4.5. Invalidnost

U Virovitičko-podravskoj županiji, po stanju na dan 15.9.2025., živi 13.531 osoba s invaliditetom od čega su 7.594 muškog spola (56,1%) i 5.937 ženskog spola (43,9%) te na taj način osobe s invaliditetom čine 19,8% ukupnog stanovništva Virovitičko-podravske županije. Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 6.127 (45,3%), je u dobnoj skupini 20 - 64 godina. Invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 10,4% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Virovitičko-podravska županija iznad prosjeka RH za radno-aktivnu dobnu skupinu, dobnu skupinu 65+ i za ukupnu prevalenciju te da ima ispod prosjeka prevalenciju u dječjoj dobi.

Tablica 8: Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu u županiji i ukupno na razini RH te dobnim skupinama

Županija prebivališta	Dobna skupina						Ukupno
	0-19		20-64		65+		
	m	ž	m	ž	m	ž	
Virovitičko-podravska županija	823	549	3.771	2.381	2.985	2.840	13.349
Republika Hrvatska	48.471	31.756	159.189	109.469	155.246	149.446	653.577

Izvor: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Tablica 9: Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije te u pojedinim dobnim skupinama – prevalencija invaliditeta na 100 stanovnika

Županija prebivališta	Prevalencija invaliditeta (%)	Prevalencija invaliditeta u dobnoj skupini 0 - 19 (%)	Prevalencija invaliditeta u dobnoj skupini 20 - 64 (%)	Prevalencija invaliditeta u dobnoj skupini 65+ (%)
Virovitičko-podravska županija	19,3	10,2	15,2	37,8
Republika Hrvatska	17,0	10,8	12,0	34,9

Izvor: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Iz Virovitičko-podravske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 1.085 osoba s većim brojem muških osoba (62%).

Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Virovitičko-podravskoj županiji živi 1.558 branitelja s invaliditetom te 60 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Virovitičko-podravske županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su višestruka oštećenja, oštećenja drugih organa i organskih sustava te oštećenja lokomotornog sustava .

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Virovitičko-podravske županije su: višestruka oštećenja (42,7%), oštećenja drugih organa (34,9%), oštećenja lokomotornog sustava (34,6%), mentalna oštećenja (31,8%), oštećenja središnjeg živčanog sustava (18,9%).

Neke od dijagnoza koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta: organski i simptomatski duševni poremećaji (1.038 osobe), shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji (728 osoba), cerebralna paraliza (718 osoba), vidni poremećaji i sljepoća (599 osoba) i drugi poremećaji uha (521 osoba).

5. UTJECAJ OKOLIŠA NA ZDRAVLJE STANOVNIŠTVA VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

Područje Virovitičko-podravske županije obilježava očuvan prirodni okoliš, značajna šumska i poljoprivredna područja te relativno niska razina industrijalizacije, što pridonosi povoljnim uvjetima za zdravlje stanovništva. Unatoč tome, određeni izazovi proizlaze iz nedovoljno razvijene komunalne infrastrukture, osobito u segmentu sustava gospodarenja otpadom, vodoopskrbe i odvodnje, što može utjecati na kvalitetu života i zdravlje lokalnog stanovništva.

Na području Županije povremeno se javljaju ilegalna odlagališta otpada, koja se postupno saniraju putem nadležnih komunalnih službi. Također, iako je kvaliteta okoliša općenito zadovoljavajuća, potrebno je kontinuirano ulagati u unaprjeđenje sustava zaštite okoliša i održivo upravljanje prirodnim resursima.

5.1. Kvaliteta zraka

Kvaliteta zraka u Virovitičko-podravskoj županiji općenito se smatra dobrom tj. zadovoljavajućom, ponajviše zbog manjeg intenziteta industrijskih aktivnosti i niže gustoće prometa u odnosu na urbanije dijelove Hrvatske. Glavni izvori emisija onečišćujućih tvari su promet, kućanstva (posebno grijanje na kruta goriva) te poljoprivredne aktivnosti.

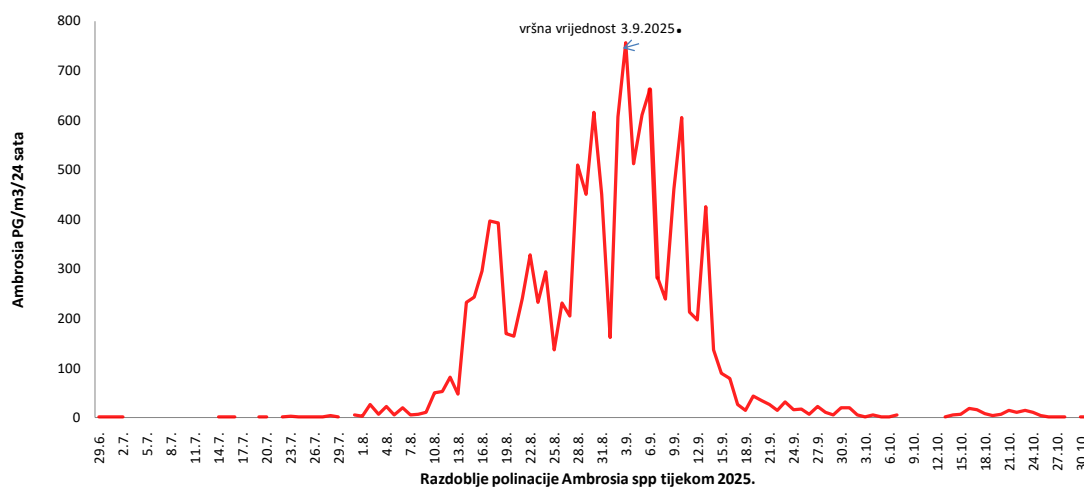
Zavod za javno zdravstvo Sveti Rok Virovitičko-podravske županije potpisnik je Sporazuma o obavješćivanju javnosti o koncentracijama peludi u Republici Hrvatskoj putem projekta „Peludna prognoza“, zajedno s Nastavnim zavodom za javno zdravstvo „dr. Andrija Štampar“ iz Zagreba od 2008. godine.

Jedna od najčešćih alergena su peludi drveća, trava i korova koje pripadaju grupi inhalacijskih alergena. Uzrokuju bolesti dišnog sustava (alergijski rinitis, alergijski bronhitis/astma), alergijski konjuktivitis i alergijske bolesti kože (urtikarija, atopijski dermatitis i kontaktni dermatitis).

Alergijski rizik na alergogene peludi ovisi o vrsti peludi, broju peludnih zrnaca, vremenu sezone, meteorološkim uvjetima i zemljopisnom položaju mjesta. Podaci o broju peludi su važni zbog početka peludne sezone, vršne vrijednosti sezone i završetka polinacije (prijenos peludi zrakom, vodom i kukcima). Da bi biljka bila alergogena mora se oprašivati vjetrom, mora proizvoditi pelud u velikim količinama i imati pelud koja ima alergogena svojstva (tvari). U vanjskoj atmosferi su najviše zabilježena pelud anemofilnih biljaka tj. biljaka čiju pelud prenosi vjetar.

U ukupnom godišnjem spektru peludi najviše je bila zastupljena iz skupine korova aeroalergena pelud limundžika-ambrozije (*Ambrosia* spp) s udjelom od 21,4 % i pelud iz porodice Urticaceae (koprivovke) s udjelom od 15,9 %, slijede iz skupine drveća aeroalergena pelud johe (*Alnus* spp) s udjelom od 7,9 % i aeroalergena pelud iz porodice trava (Poaceae) s udjelom od 7,5 %;

Grafikon 3.: Kretanje koncentracije aeroalergene peludi ambrozije (Ambrosia spp) u vanjskom zraku za vrijeme polinacije zabilježeno na mjernoj postaji Virovitica tijekom 2025. godine.

Izvor: Zavod za javno zdravstvo Sv. Rok Virovitičko-podravske županije

Onečišćenje zraka može imati negativan utjecaj na zdravlje stanovništva, osobito u vidu respiratornih i kardiovaskularnih bolesti, zbog čega je važno osigurati kontinuirano praćenje i provedbu mjera za očuvanje kvalitete zraka.

5.2. Voda, vodni resursi i odvodnja

Područje Virovitičko-podravske županije nalazi se u slivu rijeke Drave, koja predstavlja najznačajniji vodni resurs ovog područja, zajedno s njezinim pritocima poput Ođenice, Voćinke i drugih manjih vodotoka. Stanje površinskih voda varira, ali je u većini slučajeva

zadovoljavajuće, uz određena lokalna opterećenja uzrokovana poljoprivrednim aktivnostima i nedovoljno razvijenim sustavima odvodnje.

Glavni izazovi u očuvanju kvalitete voda povezani su s nedovoljnom priključenošću stanovništva na sustav javne odvodnje te ispuštanjem otpadnih voda iz kućanstava i gospodarstva. U ruralnim područjima značajan dio stanovništva koristi individualne sustave odvodnje (septičke jame), što može dovesti do onečišćenja podzemnih i površinskih voda. Također, intenzivna poljoprivredna proizvodnja na pojedinim područjima može utjecati na kvalitetu voda zbog primjene pesticida i gnojiva.

Kvaliteta vode za piće i očuvanost vodnih resursa izravno utječu na zdravlje stanovništva. Onečišćenje vode može dovesti do pojave zaraznih bolesti, probavnih smetnji i dugoročnih zdravstvenih posljedica, stoga je nužno kontinuirano praćenje i unaprjeđenje sustava upravljanja vodama.

Tijekom 2025. godine pretraženo je ukupno 1.609 uzoraka vode za ljudsku potrošnju. Od toga je bilo 1.484 bakterioloških pretraga i 1.495 kemijskih pretraga.

U 395 uzoraka otpadne vode i tehnološke otpadne vode pratila se kvaliteta voda prema važećoj vodopravnoj dozvoli, vodopravnom uvjetu, Rješenju o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša, Rješenju o okolišnoj dozvoli i Pravilniku o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda (NN 26/2020). U manjem broju uzoraka pratili su se kemijski pokazatelji u procjednoj i oborinskoj vodi.

U uzorcima otpadne vode, koje se ispuštaju u sustav javne odvodnje, prirodni prijemnik ili sabirnu jamu, ispitivali su se: fizikalni, organski i anorganski pokazatelji.

5.3. Otpad i onečišćenje tla

Virovitičko-podravska županija obiluje vrijednim poljoprivrednim zemljištem koje zauzima značajan dio ukupne površine, dok preostali dio čine šume i prirodna staništa, osobito u području Bilogore i Papuka. Poljoprivredna proizvodnja ima važnu ulogu u gospodarstvu županije, ali istovremeno može predstavljati potencijalni izvor pritiska na tlo zbog korištenja agrokemikalija.

Na području Županije ne bilježe se značajni industrijski izvori onečišćenja tla, no rizici postoje zbog nepravilnog zbrinjavanja otpada, postojanja manjih ilegalnih odlagališta te korištenja pesticida i gnojiva u poljoprivredi. Takvi utjecaji mogu dovesti do degradacije tla i onečišćenja podzemnih voda.

Sustav gospodarenja otpadom se postupno unapređuje, no i dalje postoji potreba za dodatnim ulaganjima u infrastrukturu, edukaciju stanovništva i povećanje stope odvojenog prikupljanja otpada.

Onečišćenje tla može imati negativne posljedice na zdravlje stanovništva, osobito kroz prehrambeni lanac i kontaminaciju vode, što može uzrokovati različite zdravstvene probleme, uključujući bolesti jetre, bubrega i druge kronične poremećaje.

5.4. Klima i klimatske promjene

Klima Virovitičko-podravske županije ima obilježja umjereno kontinentalne klime, s toplim ljetima i hladnim zimama. Područje je povremeno izloženo ekstremnim vremenskim pojavama poput suša, poplava, tuče i olujnih nevremena.

Klimatske promjene predstavljaju sve veći izazov za ovo područje, osobito kroz porast prosječnih temperatura, promjene u obrascima padalina te povećanu učestalost ekstremnih vremenskih događaja. Poljoprivredna područja izložena su riziku od suše.

Ove promjene mogu imati značajan utjecaj na zdravlje stanovništva, uključujući povećan rizik od toplinskih valova, pogoršanje kroničnih bolesti, pojavu alergija te širenje zaraznih bolesti. Stoga je nužno planirati i provoditi mjere prilagodbe klimatskim promjenama s ciljem zaštite zdravlja i kvalitete života stanovništva.

5.5. Kontrola hrane

U segmentu kontrole zdravstvene ispravnosti hrane, tijekom promatranog razdoblja analizirano je ukupno 899 uzoraka hrane, od čega je 229 uzoraka podvrgnuto kemijskim analizama, a 691 mikrobiološkim ispitivanjima. Kontrola je obuhvaćala različite parametre poput nutritivnog sastava, udjela soli, alkohola, sumpornog dioksida i drugih pokazatelja kvalitete. Prema dostupnim podacima, svi analizirani uzorci hrane bili su mikrobiološki ispravni, dok je kod briseva radnih površina utvrđeno 1,03% neispravnih uzoraka. Najčešće identificirani uzročnici mikrobiološke neispravnosti bili su aerobne mezofilne bakterije i enterobakterije, što upućuje na potrebu kontinuiranog održavanja higijenskih standarda u objektima za proizvodnju i promet hrane. Evidentirano je ukupno 1.661 prijava zaraznih bolesti, uz 15 smrtnih ishoda

Tablica 10 : Prikaz analiziranih uzoraka dostavljenih od Državnog inspektorata Republike Hrvatske tijekom 2025. godine .

Naziv uzorka	Ukupno	Sukladno	Nije sukladno
Gotova jela	6	6	0
Gotova jela-pojedini sastojci nisu termički obrađeni (salate, hladna predjela, dresinzi, sendviči i dr.)	1	1	0
Mljeveno meso i mesni pripravci ne-peradi (S/10 g)	5	5	0
Pakirano rezano sušeno i dimljeno meso (trajne kobasice i proizvodi)	3	3	0
Polutrajne kobasice (tirolska, šunk. i dr.) obarene kobasice, polutrajni suhom. proizvodi i sl. proizvodi	3	3	0
Porcionirano meso i meso u malim komadima	1	1	0
Sladoledi, smrznuti deserti i slični proizvodi	7	7	0
Slastice (slastičarski kolači) s punjenjem i gotove kreme	12	12	0
Trajne kobasice i drugi trajni suhomesnati proizvodi	4	4	0
Usitnjeno meso, oblikovano usit. meso, kobasice za pečenje, iznutrice, soljena crijeva i sl. proizvodi	3	3	0
UKUPNO	45	45	0

Izvor: Zavod za javno zdravstvo Sv. Rok Virovitičko-podravske županije

6. ZDRAVSTVENO STANJE STANOVNIKA VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

6.1. Morbiditet u primarnoj zdravstvenoj zaštiti

Vežano za morbiditet (oboljevanje) promatrano na primarnoj razini zdravstvene zaštite u Źupaniji potrebno je razmotriti značajke morbiditeta u nastavku, a prema izvorima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i Zavoda za javno zdravstvo Sv. Rok Virovitičko-podravske .

Tablica 11. Zdravstvena zaštita u djelatnosti obiteljske (opće) medicine u Źupaniji u 2024.

Broj korisnika	60.081
Broj kontakata	874.150
Broj osiguranika	60.927
Broj pregleda	246.553
Broj savjetovanja	284.198
Broj izdanih uputnica za konzilijarne preglede	96.392
Ukupan broj izdanih uputnica	261.360

Tablica 12. Zdravstvena zaštita u djelatnosti zdravstvene zaštite predškolske djece u Źupaniji u 2024. godini

Broj korisnika	6.058
Broj kontakata	53.730
Broj osiguranika	5.829
Broj kurativnih pregleda	22.425
Broj preventivnih pregleda	5.622
Broj kurativnih savjetovanja	25.231
Broj preventivnih savjetovanja	1.150
Broj sistematskih pregleda	4.912

Tablica 13. Zdravstvena zaštita u djelatnosti zdravstvene zaštite žena u Źupaniji u 2024. godini

Broj korisnika	10.457
Broj kontakata	44.544
Broj osiguranika	25.154
Broj savjetovanja	18.193
Broj pregleda	19.714
Broj pregleda trudnica	4.430
Prvi pregled trudnica	711
Ponovni pregled trudnica	1424
Ponovni pregled trudnica s rizičnom trudnoćom	2.295
Broj PAPA-testova	6.869
Broj korisnica kod kojih je evidentiran PAPA-test	6.014
Savjetovanja u vezi s kontracepcijom, sterilitetom i/ili začecem	1.852

Tablica 14.: Zdravstvena zaštita u djelatnosti dentalne medicine u Źupaniji u 2024. godini

Broj korisnika	27.134
Broj kontakata	98100
Broj osiguranika	65.593
Broj pregleda	54.582

Tablica 15.: Najčešći uzroci pobolijevanja u djelatnosti opće obiteljske medicine

Bolesti cirkulacijskog sustava
Bolesti dišnog sustava
Bolesti mišićno koštanog sustava
Endokrine bolesti
Mentalni poremećaji
Bolesti probavnog sustava

Pored navedenog, kod žena su među vodećim zdravstvenim problemima bile bolesti genitalno-urinarnog sustava. Ženski spol je prema službenim evidencijama skloniji pobolijevanju, no imajući u vidu navike muškog dijela stanovnika i statistiku o smrtnosti koja im ne ide u prilog, vrlo je vjerojatno da oni na preglede u zdravstvene ustanove odlaze prekasno.

6.2. Morbiditet u sekundarnoj zdravstvenoj zaštiti

Tablica 16. : Vodeće skupine bolesti po broju otpusta i bolnoopskrbnih dana

HOSPITALIZIRANI PACIJENTI TIJEKOM 2025. GODINE RASPODJELA PO MKB SKUPINAMA BOLESTI	Broj otpusta	Broj dana hospitalizacije
A00-B99 ZARAZNE I PARAZITARNE BOLESTI	311	2653
C00-D48 NOVOTVORINE	616	3559
BOLESTI KRVI I KRVOTVORNOG SUSTAVA, TE ODREĐENE BOLESTI IMUNOSNOG SUSTAVA	125	764
E00-E90 ENDOKRINE BOLESTI, BOLESTI PREHRANE I BOLESTI METABOLIZMA	135	971
F00-F99 MENTALNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	549	3961
G00-G99 BOLESTI ŽIVČANOG SUSTAVA	165	980
H00-H59 BOLESTI OKA I OČNIH ADNEKSA	65	149
H60-H95 BOLESTI UHA I MASTOIDNIH NASTAVAKA	33	154
I00-I99 BOLESTI CIRKULACIJSKOG SUSTAVA	1034	7442
J00-J99 BOLESTI DIŠNOG SUSTAVA	526	5125
K00-K93 BOLSTI PROBAVNOG SUSTAVA	931	4892
L00-L99 BOLESTI KOŽE I POTKOŽNOG TKIVA	90	340
M00-M99 BOLESTI MIŠIĆNO-KOŠTANOG SUSTAVA I VEZIVNOG TKIVA	144	893

N00-N99 BOLESTI GENITOURINARNOG SUSTAVA	768	3784
O00-99 TRUDNOĆA, POROĐAJ I BABINJE	676	2394
P00-P96 ODREĐENA STANJA NASTALA U PERINATALNOM RAZDOBLJU	126	760
PRIROĐENE MALFORMACIJE, DEFORMITETI I KROMOSOMSKE ABNORMALNOSTI	13	89
R00-R99 SIMPTOMI, ZNAKOVI I ABNORMALNI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI NESVRSTANI DRUGAMO	177	921
S00 T98 OZLJEDE, TROVANJA I OSTALE POSLJEDICE VANJSKIH UZROKA	712	4769
Z00-Z99 ČIMBENICI KOJI UTJEČU NA STANJE ZDRAVLJA I KONTAKT SA ZDRAVSTVENOM SLUŽBOM	421	1590
Ukupni broj otpuštenih pacijenata	7617	46190

Tablica 17: broj dolazaka/posjeta u dnevnim bolnicama, jednodnevnoj kirurgiji i bolničkim hemodijalizama

2025.GODINA - SVI PACIJENTI -NEOVISNO O DOBI	Broj pacijenata		Broj posjeta/dolazaka
	Muško	Žensko	Ukupni zbroj
PKZ (polikliničko konzilijarna zdravstvena zaštita)			
Dnevne bolnice	4631	5753	30674
JDK	459	603	1120
260-1 Hemodijaliza	71	30	5910
Ukupni zbroj	5161	6386	37704

Tablica 18. : broj dolazaka/posjeta u dobi od 65 godina i iznad, u dnevnim bolnicama, jednodnevnoj kirurgiji i bolničkim hemodijalizama

2025.GODINA - PACIJENTI STARIJI OD 65 GODINA	Broj pacijenata		Broj posjeta/dolazaka
	Muško	Žensko	Ukupni zbroj
PKZ (polikliničko konzilijarna zdravstvena zaštita)			
Dnevne bolnice	1957	1813	11714
JDK	149	214	383
260-1 Hemodijaliza	40	19	3356
Ukupni zbroj	2146	2046	15453

6.3. Zarazne bolesti

Tijekom cijele godine prikupljaju se i obrađuju podaci o prijavama zaraznih bolesti. Na temelju tih prijava imamo uvid u kretanje zaraznih bolesti na području Županije te je omogućena rana intervencija u cilju sprječavanja nastanka i širenja epidemije.

U 2025. godini pristigla je 1.661 prijava oboljenja i 15 prijava smrti od zarazne bolesti. Od COVID-19 je u 2025. godini oboljelo 92 osoba, bez smrtnih ishoda.

HPV cijepljenje, uz probir putem Nacionalnog preventivnog programa ranog otkrivanja karcinoma vrata maternice, predstavlja važnu sastavnicu u nastojanju eliminacije raka vrata maternice. Cijepljenje je predviđeno za sve učenike i učenice, kao i studente koje cijepi nadležni liječnik školske i adolescentne medicine, dok se osobe odgovarajuće dobi koje nisu u

školskom sustavu mogu cijepiti u epidemiološkim ambulantama nadležnog Zavoda za javno zdravstvo.

Dobrovoljno i besplatno cijepljenje omogućeno je za sve učenike od 8. razreda osnovne škole (a dostupno od 5. razreda), najčešće djevojčica i dječaka u dobi od 12-14 godina, uz preporuku cijepjenja do 15. godine (dvije doze). Za starije od 15 godina preporučuju se tri doze.

Cijepljenje se vrši 9-valentnim cjepivom Gardasil 9. Cijepljenje odraslih osoba u dobi od 26 godina i više, besplatno je temeljem određene medicinske indikacije, odnosno prema uputi specijaliste.

Prijedlog uvođenja cijepjenja protiv respiratornog sincicijskog virusa (RSV), meningokoka, rota virusa i virusa vodenih kozica koji su i sada u kalendaru preporučenog, neobaveznog cijepjenja besplatni za određene indikacije (djeca na imunosupresiji), a sada je prijedlog struke da cijepjenja budu besplatna za svu djecu određene životne dobi. Time bi se postojeći program cijepjenja za pedijatrijsku populaciju unaprijedio na način da neobavezna cijepjenja poput cjepiva protiv invazivne meningokokne bolesti, vodenih kozica te rotavirusnog gastroenterokolitisa učini lakše dostupnima i onima koji ne spadaju u rizične skupine na način da ta cjepiva za pacijente budu neobavezna, ali besplatna.

6.4. Rizici za zdravlje u populaciji

Rizici za zdravlje u populaciji su višestruki, a obuhvaćaju kombinaciju stilova života, okolišnih čimbenika i socioekonomskih uvjeta. Prema dostupnim podacima, ključni rizici uključuju:

- prekomjerna tjelesna masa i debljina je jedan od najznačajnijih rizika koji leži u podlozi razvoja svih pet glavnih kroničnih nezaraznih bolesti. U Hrvatskoj, visok postotak odraslih s pozitivnom anamnezom moždanog udara ima prekomjernu težinu (66% muškaraca, 75% žena)
- sjedilački način života i visoka razina stresa te manjak sna, povećavaju rizik od debljine već od studentske dobi
- zdravlje ljudi izravno ovisi o stanju okoliša, uključujući kvalitetu vode, hrane i zraka.

Stanovništvo Virovitičko-podravске županije suočava se s visokim rizicima od kroničnih nezaraznih bolesti, pri čemu su kardiovaskularne bolesti i novotvorine vodeći uzroci obolijevanja i smrtnosti.

6.5. Uzroci umiranja u Virovitičko-podravskoj županiji

Prema posljednjim raspoloživim podacima utvrđeno je da kroz period od nekoliko godina postoji kontinuitet vodećim uzrocima smrti u Virovitičko-podravskoj županiji, a to su bolesti cirkulacijskog sustava, novotvorine, endokrine bolesti te bolesti probavnog i dišnog sustava.

Prema posljednjim službenim podacima Državnog zavoda za statistiku u Republici Hrvatskoj je 2024. umrlo 51.080 osoba, od toga u Virovitičko-podravskoj županiji 1.118 osoba (2,19 % u odnosu na RH), što je za 82 osobe više nego u 2023. godini.

U dobi od 0-64 godine umrlo je 187 osoba, u dobi od 65-79 umrlo je 396 osoba dok je u dobi od 80 godina i više umrlo 535 osoba.

Tablica 19: Uzroci smrti u Virovitičko-podravskoj županiji

Uzroci smrti po grupama bolesti	Virovitičko-podravska županija			Republika Hrvatska		
	Broj	%	Stopa na 100.000 stanovnika	Broj	%	Stopa na 100.000 stanovnika
Bolesti cirkulacijskog sustava	509	45,53	753,47	20.341	39,82	526,12
Novotvorine	291	26,03	430,77	13.434	26,30	347,47
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma	89	7,96	131,75	3.664	7,17	94,77
Vanjski uzroci morbiditeta i mortaliteta	55	4,92	81,42	2.651	5,19	68,57
Bolesti probavnog sustava	53	4,74	78,46	2.113	4,14	54,65
Bolesti dišnog sustava	33	2,95	48,85	2.456	4,81	63,52
Bolesti genitourinarnog sustava	23	2,06	34,05	1.718	3,36	44,44
Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	21	1,88	31,09	1.960	3,84	50,70
Bolesti živčanog sustava i osjetilnih organa	18	1,61	26,65	1.442	2,82	37,30
COVID -19	12	1,07	17,76	426	0,83	11,02
Infekcijske i parazitne bolesti	6	0,54	8,88	274	0,54	7,09
Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva	2	0,18	2,96	133	0,26	3,44
Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju	2	0,18	2,96	60	0,12	1,55
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi neuvršteni drugamo	2	0,18	2,96	264	0,52	6,83
Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava	1	0,09	1,48	38	0,07	0,98
Prirođene malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti	1	0,09	1,48	78	0,15	2,02
Bolesti kože i potkožnog tkiva	0	0,00	0,00	25	0,05	0,65
Komplikacije trudnoće, porođaja i babinja	0	0,00	0,00	3	0,01	0,08

Izvor: Izvješće o smrtnosti prema listi odabranih uzroka smrti u 2024.

Pet najbrojnijih uzročnika smrti u ukupnoj populaciji u Virovitičko-podravskoj županiji u 2024. bili su: bolesti cirkulacijskog sustava, novotvorine, endokrine bolesti, vanjski uzroci (nezgode, samoubojstva...) te bolesti probavnog sustava (Tablica 19). Ovih pet vodećih uzroka čini 89,17% proporcionalnog mortaliteta županije.

U Virovitičko-podravskoj županiji stopa dojenačke smrtnosti u 2024. iznosila je 3,8/1.000, što je više od prosjeka na razini države. Najčešći uzroci ukupnih dojenačkih smrti su zbog respiracijskog distresa i hijalinomembranske bolesti, komplikacije posteljice, pupkovine ili ovojnice.

Tablica 20: Dojenačke smrti u Virovitičko-podravskoj županiji

Godina	Virovitičko-podravska županija		Republika Hrvatska
2015.	1,4		4,1
2016.	8,7		4,3
2017.	1,5		4,0
2018.	2,9		4,2
2019.	1,6		4,0
2020.	0,0		4,0
2021.	3,0		3,8
2022.	7,4		4,1
2023.	3,5		3,9
2024.	3,8		3,2

Izvor: Dojenačke smrti u Hrvatskoj – Izvješće za 2024. godinu, HZJZ.

7. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA NA PODRUČJU VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

7.1. Županija

Poslovi vezani za planiranje i razvoj djelatnosti zdravstva i socijalne skrbi u Virovitičko-podravskoj županiji u nadležnosti su Upravnog odjela za zdravstvo, branitelje i socijalnu skrb Virovitičko-podravske županije koji kao upravno tijelo: analizira, prati, planira, organizira, izrađuje izvještaje, stručne podloge i nacрте akata te obavlja i druge poslove vezane uz djelatnost zdravstva i socijalne skrbi iz nadležnosti Županije.

Virovitičko-podravska županija, kao jedinica područne (regionalne) samouprave, ostvaruje svoja prava, obveze, zadaće i ciljeve u području zdravstvene i socijalne zaštite sukladno važećim propisima iz područja zdravstva te propisima koji uređuju ustrojstvo i djelokrug jedinica područne (regionalne) samouprave. U cilju osiguravanja više razine zdravstvene zaštite svojih stanovnika, Županija osigurava sredstva i za zdravstvene usluge iznad propisanih standarda.

Sukladno Zakonu o zdravstvenoj zaštiti, Virovitičko-podravska županija aktivno sudjeluje u organizaciji i unapređenju zdravstvenog sustava na svom području. U suradnji s jedinicama lokalne samouprave osigurava popunjavanje javne zdravstvene mreže te dostupnost zdravstvene zaštite svim građanima. Također organizira rad zdravstvenih ustanova čiji je

osnivač te koordinira djelovanje svih pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju zdravstvenu djelatnost na području Županije.

Županija donosi Plan zdravstvene zaštite kao temeljni strateški dokument razvoja zdravstvenog sustava, kao i jednogodišnje i trogodišnje planove usmjerene na promicanje zdravlja, prevenciju bolesti i rano otkrivanje zdravstvenih stanja. U cilju racionalizacije troškova i povećanja učinkovitosti sustava, organizira provedbu postupaka objedinjene javne nabave za zdravstvene ustanove u svom vlasništvu.

Poseban naglasak stavlja se na financiranje i provedbu javnozdravstvenih aktivnosti, uključujući epidemiološku djelatnost, zdravstvenu ekologiju te programe prevencije bolesti. U tom smislu, Županija osigurava sredstva za ispitivanje zdravstvene ispravnosti hrane i predmeta opće uporabe, kontrolu kvalitete vode za piće, praćenje utjecaja onečišćenja zraka na zdravlje ljudi, mjerenje razine buke te ispitivanje kakvoće tla i voda namijenjenih kupanju i rekreaciji.

Uz navedeno, Županija osigurava sredstva za organizaciju i dostupnost hitne medicinske službe, kao i za učinkovito funkcioniranje mrtvozorničke službe, čime se osigurava kontinuitet zdravstvene zaštite i u izvanrednim okolnostima.

Provođenjem navedenih aktivnosti Virovitičko-podravska županija sustavno doprinosi unapređenju kvalitete, dostupnosti i učinkovitosti zdravstvene zaštite, s ciljem očuvanja i unapređenja zdravlja svih svojih stanovnika.

U okviru Upravnog odjela za zdravstvo, branitelj i socijalnu skrb Virovitičko-podravske županije djeluju stručna radna tijela – savjeti i povjerenstva – koja je osnovala Virovitičko-podravska županija radi učinkovitijeg planiranja, provedbe i praćenja mjera zdravstvene i socijalne politike. Njihov rad doprinosi jačanju međuresorne suradnje, boljoj koordinaciji zdravstvenih ustanova, tijela javne vlasti, organizacija civilnog društva i stručnjaka, te učinkovitijem odgovoru na specifične potrebe stanovništva.

Savjet za zdravlje Virovitičko-podravske županije

Savjet za zdravlje Virovitičko-podravske županije sudjeluje u oblikovanju strateških smjernica razvoja zdravstvene zaštite na području Županije. Daje mišljenja na prijedloge plana zdravstvene zaštite, utvrđuje potrebe stanovništva te predlaže mjere za unapređenje dostupnosti i kvalitete zdravstvenih usluga. Poseban naglasak stavlja na unaprjeđenje kadrovske strukture zdravstvenih radnika, poboljšanje prostornih i tehničkih uvjeta rada zdravstvenih ustanova, kao i na aktivnosti promocije zdravlja i prevencije bolesti. Također predlaže mjere usmjerene zaštiti ranjivih i specifičnih socijalnih skupina te očuvanju zdravog okoliša, čime doprinosi cjelovitom pristupu zdravlju na razini zajednice.

Povjerenstvo za zaštitu prava pacijenata u Virovitičko-podravskoj županiji

Povjerenstvo za zaštitu prava pacijenata ima ključnu ulogu u osiguravanju poštivanja prava pacijenata. Ono prati primjenu zakonskih i podzakonskih propisa, evidentira i analizira povrede prava pacijenata te predlaže mjere za njihovu zaštitu i unapređenje. U slučajevima težih povreda koje mogu ugroziti život ili zdravlje pacijenata, bez odgađanja obavještava nadležno ministarstvo. Povjerenstvo redovito izvještava predstavnička tijela i javnost o svom radu, čime doprinosi transparentnosti sustava i jačanju povjerenja građana u zdravstveni sustav.

Povjerenstvo za nadzor nad radom mrtvozornika na području Virovitičko-podravske županije

Povjerenstvo za nadzor nad radom mrtvozornika osigurava zakonitost i kvalitetu obavljanja mrtvozorničke službe na području Županije. Provodi nadzor nad vođenjem evidencija i očevidnika, razmatra stručne primjedbe mrtvozornika te predlaže mjere za unapređenje sustava. Također nadzire provedbu propisa vezanih uz utvrđivanje uzroka i vremena smrti te izrađuje godišnja izvješća koja dostavlja nadležnim institucijama. Njegov rad doprinosi pouzdanosti zdravstvene statistike i kvaliteti javnozdravstvenog sustava.

7.2. Zdravstvene ustanove na području Virovitičko-podravske županije

Virovitičko-podravska županija osnivač je tri zdravstvene ustanova koje osiguravaju dostupnost i kontinuitet zdravstvene zaštite stanovništvu na svom području.

Sustav zdravstvene zaštite organiziran je kroz primarnu i sekundarnu razinu, uz jasno definirane uloge pojedinih zdravstvenih ustanova.

Primarnu zdravstvenu zaštitu građani ostvaruju u Domu zdravlja Virovitičko-podravske županije, Zavodu za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije i Zavodu za hitnu medicinu Virovitičko-podravske županije, kao i u ordinacijama privatne prakse.

Primarna zdravstvena zaštita Doma zdravlja Virovitičko-podravske županije obuhvaća djelatnosti opće/obiteljske medicine, zdravstvene zaštite predškolske djece, zdravstvene zaštite žena, dentalne zdravstvene zaštite, patronažnu zdravstvenu zaštitu i sestrinska savjetovališta, palijativnu skrb bolesnika, zdravstvenu njegu u kući, djelatnost dentalnog laboratorija, djelatnost fizikalne terapije, laboratorijsku dijagnostiku, te sestrinsko savjetovalište.

Dom zdravlja Virovitičko-podravske županije, sa ispostavama u Virovitici, Slatini, Orahovici i Pitomači, nositelj je organizacije većine djelatnosti primarne zdravstvene zaštite. Uz osnovne djelatnosti primarne zdravstvene zaštite, u okviru specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite i dijagnostike organizirane su usluge ortodontije, radiologije (UZV i RTG, uključujući RTG zubi) te fizikalne medicine i rehabilitacije. Ljekarnička djelatnost osigurana je kroz mrežu ljekarni u privatnom vlasništvu i ljekarni Doma zdravlja VPŽ.

Kontinuitet u pružanju zdravstvene zaštite dodatno je osiguran organizacijom posebnog dežurstva u prostoru Opće bolnice Virovitica, u okviru objedinjenog hitnog prijema, kao i radom ordinacija primarne zdravstvene zaštite subotom kroz preraspodjelu radnog vremena.

Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije nositelj je javnozdravstvene djelatnosti i ključna institucija za promicanje zdravlja i prevenciju bolesti. Provodi aktivnosti iz područja epidemiologije, mikrobiologije, zdravstvene ekologije, školske i adolescentne medicine, javnog zdravstva te zaštite mentalnog zdravlja i suzbijanja bolesti ovisnosti, čime značajno doprinosi očuvanju i unapređenju zdravlja stanovništva.

Zavod za hitnu medicinu Virovitičko-podravske županije organizira i provodi izvanbolničku hitnu medicinsku službu s ciljem pravodobnog i učinkovitog zbrinjavanja osoba čiji je život ili zdravlje neposredno ugroženo. Djelatnost Zavoda usmjerena je na skraćivanje vremena od nastanka hitnog stanja do početka liječenja, a uz hitnu medicinsku službu obavlja i sanitetski prijevoz.

Opća bolnica Virovitica je ustanova koja pruža sekundarnu zdravstvenu zaštitu. Osnivačka prava nad bolnicom prenesena su na Ministarstvo zdravstva 1. siječnja 2024. godine, dok Virovitičko-podravska županija i nadalje aktivno sudjeluje u njezinu razvoju kroz financiranje opreme, infrastrukturnih projekata te mjere za privlačenje i zadržavanje zdravstvenih radnika,

uključujući sufinanciranje stanarine i kamata na stambene kredite liječnicima i drugim deficitarnim zdravstvenim radnicima.

Opća bolnica Virovitica pruža bolničku zdravstvenu zaštitu kroz niz specijalističkih djelatnosti, uključujući kirurške i internističke grane, urologiju, anesteziologiju i intenzivnu medicinu, ginekologiju i porodništvo, pedijatriju, neurologiju i psihijatriju.

Ukupno raspolaže s 229 bolničkih kreveta različite namjene, uključujući kapacitete za akutno, produženo, dugotrajno i palijativno liječenje. Uz stacionarnu skrb, bolnica razvija i dnevne bolnice koje omogućuju suvremeniji i učinkovitiji oblik liječenja, s ugovorenim kapacitetom od 122 stolca/postelje u različitim specijalnostima.

Tablica 21: Posteljni kapaciteti s 31.12.2025.

Ugovoreni broj postelja	207
Ukupni broj postelja	207
Ukupni broj postelja na 1000 stanovn.	33,06
Broj ispisanih bolesnika	7617
Broj dana bolničkog liječenja	46119
Prosječna dužina liječenja u danima	5,64
Godišnja zauzetost postelja u danima	223
% iskorištenosti postelja	61,01

Izvor: Opća bolnica Virovitica

Prosječan broj ležaja na 1.000 stanovnika na području Županije iznosi 3,06, što je daleko ispod prosjeka Republike Hrvatske koji je 5,64.

Na području Županije uz javne zdravstvene ustanove zdravstvenu zaštitu stanovništvu pružaju i privatne zdravstvene ustanove.

7.3. Posebno dežurstvo

Sukladno odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti, a prema važećim aktima i rasporedu ustrojeno je posebno dežurstvo u djelatnosti opće (obiteljske) medicine te ljekarničko dežurstvo.

Posebno dežurstvo u djelatnosti opće (obiteljske) medicine provodi se:

- **subotom:** od 15:00 do 20:00 sati.
- **nedjeljom, blagdanom i praznikom:** od 08:00 do 20:00 sati.

Lokacija (punkt) provođenja posebnog dežurstva opće/obiteljske medicine je

- **Virovitica, Ljudevita Gaja 21 (Opća bolnica Virovitica)** – ulaz kroz Hitni bolnički prijem, (obavlja ga 1 tim opće/obiteljske medicine),

a ljekarničkog dežurstva

- **Virovitica, Ljudevita Gaja 6 (Ljekarna Doma zdravlja VPŽ)** – ljekarničko dežurstvo (pripravnost) provodi se od 0 do 24 sata/355 dana za hitne potrebe.

Posebno dežurstvo obavljaju liječnici zaposlenici Doma zdravlja Virovitičko-podravske županije i privatni zdravstveni radnici u djelatnosti opće (obiteljske) medicine koji su u ugovornom odnosu s HZZO-om. Raspored posebnog dežurstava s popisom liječnika i datumima dežurstva utvrđuje nadležni Upravni odjel te ga redovito mjesečno objavljuje na službenim stranicama Županije.

7.4. Zdravstvena zaštita turista

Na području Virovitičko-podravske županije zdravstvena zaštita turista i osoba koje privremeno borave na ovom području osigurana je kroz mrežu primarnih i sekundarne zdravstvene ustanove, bez potrebe za organizacijom posebnih turističkih ambulanti. Turisti koji tijekom turističke sezone borave na području Virovitičko-podravske županije, a imaju potrebu za neodgodivom zdravstvenom skrbi, istu mogu ostvariti u ugovorenim ambulantomama Doma zdravlja te u ambulanti posebnog dežurstva.

7.5. Ljudski resursi u zdravstvenim ustanovama Virovitičko-podravske županije

Na dan 31.12.2025. u zdravstvenim ustanovama kojima je osnivač Županija i u Općoj bolnici Virovitica zaposleno je ukupno 1.171 djelatnik, od čega je 883 zdravstvena djelatnika. Od ukupnog broja zdravstvenih djelatnika 164 djelatnika su doktori medicine (specijalisti i specijalizanti).

U Zavodu za javno zdravstvo Sveti Rok Virovitičko-podravske županije na dan 31.12.2025. godine bilo je zaposleno 45 djelatnika. Struktura je prikazana u tablici niže.

Tablica 22: Struktura zaposlenih u Zavodu za javno zdravstvo Sveti Rok Virovitičko-podravske županije

	VSS	VŠS	SSS	KV	NSS	Ukupno
Nezdravstveni						8
<i>Administrativni</i>	1	1	2	0	0	4
<i>Spremačice</i>	0	0	0	0	4	4
Zdravstveni						38
<i>Doktori med.</i>	10	0	0	0	0	10
<i>Med. sestre/tehničari</i>	1	3	1	0	0	5
<i>Mag.med. techn.</i>	1	0	0	0	0	1
<i>Dipl. psiholog</i>	1	0	0	0	0	1
<i>Dipl.ing. kemije</i>	1	0	0	0	0	1
<i>Ing.preh.tehnol.</i>	0	1	0	0	0	1
<i>Ing. med. techn.</i>	0	2	0	0	0	2
<i>Sanitarni ing.</i>	5	1	0	0	0	6
<i>Mag. med. biochemie</i>	1					1

Kemijski tehničar			1			1
Laboratorijski tehničar			6			6
Sanitarni tehničar			1			1
Pripravnici		2				2
Ukupno (nezdravstveni + zdravstveni)						46

Izvor: Zavod za javno zdravstvo Sveti Rok Virovitičko-podravske županije

U Općoj bolnici Virovitica na dan 31.12.2025. godine bilo je zaposleno 758 djelatnika, prema tablici u nastavku:

Tablica 23: Struktura zaposlenih u Općoj bolnici Virovitica

STRUKTURA	VSS	VŠS	SSS	NKV	UKUPNO
ZDRAVSTVENI					
doktor medicine specijalist	64				64
doktor medicine specijalizant	39				39
doktor medicine specijalist laboratorijske dijagnostike	3				3
diplomirani inženjer lab. dijagnostike	2				2
magistar farmacije	1				1
magistra sestrinstva	6				6
psiholog	4				4
logoped	2				2
prvostupnik sestrinstva		126			126
prvostupnik radiološke tehnologije		17			17
prvostupnik laboratorijske dijagnostike		14			14
prvostupnik fizioterapije		7			7
viši radni terapeut		1			1
medicinska sestra			225		225
primalja			16		16
farmaceutski tehničar			5		5
fizioterapeutski tehničar			9		9
laboratorijski tehničar			28		28
bolničar				1	1
pripravnici					

NEZDRAVSTVENI					
administrativno osoblje	12	8	42		62
tehničko osoblje	3	1	44	5	53
spremačice				73	73
UKUPNO	136	174	369	79	758

Izvor: Opća bolnica Virovitica

U Domu zdravlja Virovitičko-podravske županije na dan 31.12.2025. bilo je zaposleno 217 djelatnika koji su prikazani u nastavku

Tablica 24. Struktura zaposlenih u Domu zdravlja Virovitičko-podravske županije

STRUKTURA	VSS	VŠS	SSS	NKV	UKUPNO
ZDRAVSTVENI					186
Doktor medicine	28				28
Doktor dentalne medicine	22				22
Medicinski tehničar		3	44		47
Dentalni asistent			22		22
Zubni tehničar			8		8
Laboratorijski tehničar			2		2
Patronaža		20	2		22
Palijativa	1	2			3
Ing.med.rad.		2			2
Ing.lab.dijag.		1			1
Magistar farmacije	10				10
Mag.med.bioke.i lag.med.	1				1
Farmacijski tehničar			10		10
Fizioteraputski tehničar			1		1
Viši fizioterapeut		7			10
NEZDRAVSTVENI					31
administrativno osoblje	5	2	6		13
tehničko osoblje			3		3
spremačice			15		15
Ukupno					217

U Zavodu za hitnu medicinu Virovitičko-podravske županije na dan 31.12.2025. bilo je zaposleno 150 djelatnika i to prema kvalifikacijama u nastavku prikazane tabele.

Tablica 25: Struktura zaposlenih u Zavodu za hitnu medicinu Virovitičko-podravske županije

STRUKTURA	VSS	VŠS	SSS	NKV	UKUPNO
ZDRAVSTVENI					89

Doktori medicine	10			10
Medicinske sestre	6	17	56	79
NEZDRAVSTVENI				61
Administrativno osoblje	4		4	8
Tehničko osoblje			1	1
Spremačice			2	2
Vozači			50	50
Ukupno				150

Tijekom 2025. godine, kao i prethodnih godina, prisutne su značajne fluktuacije u broju zaposlenih. Razlozi tome su višestruki: odlazak zdravstvenih radnika u druge zdravstvene ustanove, migracije u inozemstvo te umirovljenje djelatnika. Takva dinamika dodatno otežava stabilno planiranje i dugoročno održavanje kadrovskih kapaciteta, osobito u ključnim segmentima zdravstvene zaštite.

Zavod za hitnu medicinu Virovitičko-podravske županije početkom 2026. godine ima zaposlenu samo jednu liječnicu koja je specijalist hitne medicine, no uspješno provodi dva projekta financirana iz Europske unije kojima su ustanovi dodijeljena bespovratna sredstva za specijalističko usavršavanje dvije liječnice iz područja hitne medicine.

U Zavodu za javno zdravstvo zaposleno je 7 doktora medicine specijalista: 2 specijalista epidemiologije, 2 mikrobiologije, 1 školske i adolescentne medicine, 1 javnog zdravstva, 1 psihijatrije, 1 doktor medicine specijalizant mikrobiologije i 1 doktor medicine specijalizant epidemiologije.

Raspoloživi podaci ukazuju da se Virovitičko-podravska županija i dalje suočava s kontinuiranim deficitom doktora opće/obiteljske medicine, pri čemu zaostaje za državnim prosjekom. Nedostatan broj liječnika u primarnoj zdravstvenoj zaštiti izravno utječe na kvalitetu i dostupnost zdravstvenih usluga, osobito u segmentu preventivne zdravstvene zaštite, koja je temelj očuvanja zdravlja stanovništva.

7.6. Specijalističko usavršavanje zdravstvenih radnika

Plan izobrazbe i usavršavanja kadrova godišnja je obveza zdravstvenih ustanova svih razina zdravstvene djelatnosti na području Virovitičko-podravske županije, a obuhvaća determinante kao što su dobna struktura postojećeg liječničkog i ostalog zdravstvenog kadra te potreba za pojedinim vrstama specijalizacija. Ista je u direktnoj vezi s osiguranim financijskim sredstvima HZZO-a, odnosno mogućnostima pojedine zdravstvene ustanove da sama financira to usavršavanje *ili u zadnjih nekoliko godina ovise o osiguranim sredstvima Europske unije. Prema podacima zdravstvenih ustanova sve su spremne uložiti u edukacije zdravstvenog kadra, a specijalizacije u primarnoj zdravstvenoj zaštiti se zadnjih 4 godine financiraju iz europskih sredstava, ali na žalost, mali je broj zainteresiranih kadrova za te specijalizacije i to uglavnom za opću/obiteljsku, medicinu rada i hitnu medicinu iako u nedovoljnom broju.*

Na dan 31.12.2025. godine iz Opće bolnice Virovitica na različitim specijalizacijama je 39 liječnika i 2 prvostupnika sestrištva.

Tablica 26 : Popis specijalizacija u Općoj bolnici Virovitica

	LIJEČNICI	na dan 31.12.2025.
1	HITNA MEDICINA	0
2	PULMOLOGIJA	2
3	GASTROENTEROLOGIJA	2
4	KARDIOLOGIJA	2
5	ENDOKRINA I DIJABETES	3
6	NEFROLOGIJA	2
7	DERMATOLOGIJA I VENEROLOGIJA	2
8	NEUROLOGIJA	1
9	PEDIJARIJA	3
10	ABDOMINALNA KIRURGIJA	3
11	TRAUMATOLOGIJA I ORTOPEDIJA	3
12	UROLOGIJA	1
13	OTORINOLARINGOLOGIJA	3
14	OFTALMOLOGIJA I OPTOMETRIJA	2
15	ANESTEZIOLOGIJA I INTENZIVNA MEDICINA	4
16	GINEKOLOGIJA I OPSTETICIJA	1
17	KLINIČKA RADIOLOGIJA	4
	MEDICINSKE SESTRE - PRVOSTUPNICI SESTRINSTVA	38
1	HITNA MEDICINA	2
UKUPNO DJELATNIKA		40

Izvor: Opća bolnica Virovitica

Na dan 31.12.2025. godine različitim specijalizacijama iz zdravstvenih ustanova kojima je Županija osnivač:

- 2 liječnice su na specijalizaciji iz hitne medicine
- pet liječnika je na specijalizaciji iz obiteljske medicine
- jedan liječnik je na specijalizaciji iz medicine rada i sporta
- jedan liječnik je na specijalizaciji iz epidemiologije
- jedan liječnik je na specijalizaciji iz školske medicine

7.7. Mreža javne zdravstvene službe

Mrežom javne zdravstvene službe utvrđena je Mreža javne zdravstvene službe za primarnu, sekundarnu i tercijarnu razinu zdravstvene djelatnosti te za razinu zdravstvenih zavoda. Mjerila za određivanje Mreže su: ukupan broj stanovnika Republike Hrvatske, ukupan broj osiguranih osoba Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, demografske karakteristike stanovnika, zdravstveno stanje stanovništva, socijalna struktura stanovnika, gravitirajući broj stanovnika, karakteristike pojedinih područja, raspoloživost zdravstvenim resursima, utjecaj okoliša na zdravlje stanovništva i gospodarske mogućnosti.

Tablica 27: Broj osiguranih osoba na području Virovitičko-podravske županije na dan 3.4.2026.

VIROVITIČKO-PODRAVSKA ŽUPANIJA(UKUPNO)	68.699
ČAČINCI	2.158
ČAĐAVICA	1.463
GRADINA	2.708
LUKAČ	2.665
MIKLEUŠ	1.026
NOVA BUKOVICA	1.232
ORAHOVICA	4.276
PITOMAČA	8.425
SLATINA	11.299
SOPJE	1.803
SUHOPOLJE	5.095
ŠPIŠIĆ BUKOVICA	3.289
VIROVITICA	19.082
VOĆIN	1.763
ZDENCI	1.354
NEPOZNATA	41
CRNAC	1.020

<https://hzzo.hr/hzzo-za-partnere/broj-osiguranih-osoba-hzzo>

Zdravstvena djelatnost na primarnoj razini provodi se i organizira u timskom radu u kojem sudjeluju najmanje zdravstveni radnik sa završenim preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijem ili integriranim preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijem zdravstvenog usmjerenja i zdravstveni radnik prvostupnik ili zdravstveni radnik srednje stručne spreme.

U primarnoj zdravstvenoj zaštiti potreban broj timova određen je za područje Virovitičko-podravske županije i to za svaku jedinicu lokalne samouprave s djelatnosti obiteljske (opće) medicine, zdravstvene zaštite predškolske djece, dentalne zdravstvene zaštite, zdravstvene zaštite žena, laboratorijske dijagnostike i zdravstvene njege u kući.

U tablicama slijedi prikaz popunjenosti važeće Mreže primarne zdravstvene zaštite u Virovitičko-podravskoj županiji ugovorenih s HZZO-om, a organiziranih u Domu zdravlja VPŽ i u privatnim ordinacijama .

Tablica 28: Zbirni prikaz popunjenosti timova primarne zdravstvene zaštite u svim djelatnostima u Virovitičko-podravskoj županiji (na dan 31.12.2025.)

ZDRAVSTVENA DJELATNOST	BROJ TIMOVA PO MREŽI	PUPUNJENO TIMOVA – PRI DOMU ZDRAVLJA	BROJ TIMOVA U PRIVATNIM ORDINACIJAMA	PRAZNA MJESTA U MREŽI
Opća/obiteljska medicina	45	27	17	1

Dentalna medicina	41	21	17	3
Zdravstvena zaštita žena	6	3	2	1
Zdravstvena zaštita predškolske djece	6	1	4	1
Laboratorijska dijagnostika	3	1 +1	1	-
Medicina rada	3	2	-	1
Njega u kući	26	7	19	
Palijativna skrb	2	1	-	1
- koordinator				

Izvor: HZZO

Popunjenost Mreže primarne zdravstvene zaštite za Zavod za javno zdravstvo Sv. Rok Virovitičko-podravske županije je prikazan u Tablici 28.

Tablica 29: Mreža javne zdravstvene službe koji se odnose na djelatnosti Zavoda za javno zdravstvo Sv. Rok VPŽ

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO SVETI ROK VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE		
	Broj timova	
	Mreža	ugovoreno
Mreža timova u djelatnosti higijensko-epidemiološke zdravstvene zaštite	3	2
Mreža timova djelatnosti preventivno-odgojnih mjera za zdravstvenu zaštitu školske djece i studenata	4	2
Mreža timova u djelatnosti javnog zdravstva	2	1
Mreža timova u djelatnosti zdravstvene zaštite mentalnog zdravlja, prevencije i izvanbolničkog liječenja ovisnosti	2	1
Mreža timova u djelatnosti zdravstvene ekologije	1	1

Mrežom hitne medicine i sanitetskog prijevoza ("Narodne novine" broj 134/23.) određuje se broj timova T-1 i T-2, prijavno-dojavnih jedinica, broj timova hitnog medicinskog prijevoza kao i broj timova sanitetskog prijevoza na razini županijskih zavoda za hitnu medicinu.

Tablica 30: Mreža hitne medicine i sanitetskog prijevoza

	Tim 1	Tim 2	Pripravnost	Medicinsko prijavno-dojavna jedinica-broj radnika-MS-MT	Hitni medicinski prijevoz-broj timova	Sanitetski prijevoz-broj timova	Prijavno-dojavna jedinica sanitetskog prijevoza-broj radnika
Sjedište Virovitica	5	5		10	1 pripravnost	11	2
Ispostava Orahovica	5						
Ispostava Pitomača	5						
Ispostava Slatina	5	5					
Voćin			1				
UKUPNO	20	10	1	10	1	11	2

Trenutno važećom Mrežom hitne medicine ispunjeni su svi uvjeti da bi stanovnici naše Županije dobili kvalitetnu i pravovremenu hitnu medicinsku skrb i sanitetski prijevoz, ali kronični problem kao i u svim našim dijelovima zdravstvenog sustava, je kontinuirani deficit liječničkog kadra kojeg je nemoguće dobiti nikakvim poduzetim mjerama stimulacije za dolazak i ostanak, već je praksa da mladi liječnici dođu u Zavod za hitnu medicinu VPŽ i budu zaposleni do dobivanja željene specijalizacije. U sanitetskom prijevozu zamijećeno je godinama unazad da se povećava potreba za ovom uslugom jer nam je stanovništvo sve starije i živi u ruralnim prometno nepovezanim krajevima, a i obolijeva od kroničnih i malignih bolesti koje zbog svoje prirode liječenja zahtijevaju prijevoz pacijenata sanitetom do OB Virovitica ili drugih bolnica u Republici Hrvatskoj.

Mrežom bolničke djelatnosti utvrđeni su kapaciteti po djelatnostima za OB Virovitica koji su prikazani u Tablici 29.

Tablica 31: Mreža bolničke djelatnosti u Virovitičko-podravskoj županiji

DJELATNOST	Broj akutnih postelja	Broj stolaca/postelja dnevne bolnice	Broj postelja za produženo, dugotrajno i kronično liječenje te palijativnu skrb
Interna medicina	57	20	10

Infektologija	6	5	2
Neurologija	12	7	2
Psihijatrija	14	45	2
Pedijatrija	8	9	3
Opća kirurgija	33	8	3
Urologija	7	7	1
Ortopedija i traumatologija	25	2	1
Otorinolaringologija	4	5	0
Oftalmologija i optometrija	3	5	0
Ginekologija i opstetricija	15	9	6
Dugotrajno liječenje	0	0	10
Palijativna skrb	0	0	5
UKUPNO	184	122	45

7.8. Financiranje zdravstvene djelatnosti u ustanovama kojima je osnivač Županija i Općoj bolnici Virovitica

Sredstva za potrebe zdravstva u Virovitičko-podravskoj županiji osiguravaju se u Proračunu Županije iz decentraliziranih sredstava te iz općih prihoda i primitaka, odnosno izvornih sredstava Županije. Svake godine Vlada Republike Hrvatske utvrđuje minimalne financijske standarde za investicijska ulaganja, održavanje zdravstvenih ustanova i informatizaciju zdravstvene djelatnosti, sukladno važećem planu i programu mjera zdravstvene zaštite te Mreži javne zdravstvene službe. Na temelju navedenih kriterija, Virovitičko-podravska županija definira vlastite prioritete ulaganja u zdravstveni sustav.

U proteklom razdoblju vidljiv je trend kontinuiranog povećanja ulaganja Županije u zdravstvo, osobito kroz izdvajanja iz izvornih prihoda. Time se omogućuje osiguravanje zdravstvene zaštite iznad propisanih minimalnih standarda, uključujući ulaganja u opremu, infrastrukturu, informatizaciju te unaprjeđenje dostupnosti i kvalitete zdravstvenih usluga.

Osim iz sredstava decentralizacije koja su namijenjena za investicijsko ulaganje zdravstvenih ustanova u prostor, medicinsku i nemedicinsku opremu i prijevozna sredstva, investicijsko i tekuće održavanje zdravstvenih ustanova – prostora, medicinske i nemedicinske opreme i prijevoznih sredstava te informatizaciju zdravstvene djelatnosti, Virovitičko-podravska županija vodi brigu o održavanju opreme te održavanju objekata zdravstvene zaštite sukladno mogućnostima izvornih prihoda Županijskog proračuna te prijavljivanjem i povlačenjem sredstava iz EU fondova.

Tijekom 2024. i 2025. godine Virovitičko-podravska županija je iz decentraliziranih sredstava, vlastitih sredstava zdravstvenih ustanova, vlastitih sredstava Županije i sredstava jedinica lokalne samouprave izvršila ulaganja u obnovu zgrada i opreme prikazanih u nastavku:

Tablica 32: Projekti i ulaganja u zdravstvenim ustanovama u Županiji u 2024. i 2025. godini

ZDRAVSTVENE INSTITUCIJE			
Red broj	NAZIV PROJEKTA/ULAGANJA	IZVOR SREDSTAVA	VRIJEDNOST PROJEKTA s PDV-om u EUR
1.	Adaptacija ambulante u Miklešu DZ VPŽ	DZ VPŽ, VPŽ i općina Mikleuš	107.848,00
2.	Opremu za potrebe izvanbolničke hitne medicinske službe i sanitetskog prijevoza	DEC	25.770,00
3.	Nabava opreme i uređaja za Opću bolnicu Virovitica	Ministarstvo zdravstva, OB Virovitica	750.000,00
5.	Nabava opreme za ordinacije dentalne medicine Gradina i Slatina te medicinsko biokemijskog laboratorija Slatina – DZ VPŽ	DEC	138.542,50
7.	Nabava osobnih automobila za zdravstvene ustanove čiji je osnivač Županija	DEC	110.197,88
8.	Nabava računala i računalne opreme – za zdravstvene ustanove	DEC	38.733,28
9.	Nabava 4 specijalizirana vozila za HMP i 5 vozila za sanitetski prijevoz – ZHM VPŽ	DEC	748.125
10.	Medicinska i laboratorijska oprema – ZZJZ VPŽ	DEC	48.254,32
11.	Rekonstrukcija rodilišta Opće bolnice Virovitica	VPŽ, Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, OB Virovitica	1.300.000,00
12.	Obnove fasade, krova te ostale rekonstrukcije i sanacije zgrada zdravstvenih ustanova čiji je osnivač Županija	DEC, VPŽ	314.856,29
	Opremanje medicinsko biokemijskog laboratorija DZ	DEC, VPŽ	100.000,00
14.	Radovi na prenamjeni i rekonstrukciji prostora i opremanje stacionara medicinskom opremom za potrebe djelatnosti palijativne skrbi u Virovitici–DZ VPŽ	DEC, DZ i VPŽ	763.535,00
	Nabava namještaja za zdravstvene ustanove	DEC	55.000,00

	Opremanje odjela za otorinolaringologiju Opće bolnice Virovitica	OB Virovitica	294.000,00
	Nabava uređaja za odjele Opće bolnice Virovitica	Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, OB Virovitica	307.000,00
	Ulaganje u građevinske objekte Opće bolnice Virovitica	Ministarstvo zdravstva, OB Virovitica	805.000,00
	Investicijsko održavanje u Općoj bolnici Virovitica	Ministarstvo zdravstva, OB Virovitica	550.000,00
	Uređenje i opremanje laboratorija za dentalnu tehniku	DEC i VPŽ	300.000,00
ZDRAVSTVENE INSTITUCIJE UKUPNO			

Izvor: Upravni odjel za zdravstvo, branitelje i socijalnu skrb Virovitičko-podravske županije

Virovitičko-podravska županija i nadalje nastavlja sa ulaganjem u zdravstveni sustav pa su neke investicije već započete, a neke će tek biti što je vidljivo u Tablici 33:

Tablica 33 : Planirana ulaganja u objekte i opremu u razdoblju od 2026.-2029.

ZDRAVSTVENE INSTITUCIJE			
Red broj	NAZIV PROJEKTA/ULAGANJA	PRIJAVITELJ	VRIJEDNOST PROJEKTA s PDV-om u EUR
1.	Izgradnja i opremanje zgrade Zavoda za hitnu medicinu	VPŽ, DEC	5.000.000,00 (2026.-2036.)
2.	Rekonstrukcija krovništva garaže u Gradini – DZ VPŽ	DEC	23.000,00 (2026.)
3.	Rekonstrukcija grijanja u ambulantomama (Ispostava Virovitica, Slatina i Pitomača) – DZ VPŽ	DEC	50.000,00 (2026.)
4.	Projektna dokumentacija za izgradnju nove ambulante u Pitomači – DZ VPŽ	DEC,VPŽ	50.000,00 (2026.)
	Projektna dokumentaciju za izgradnju stomatološke ambulante u Virovitici	DEC. VPŽ	35.000,00
5.	Opremanje ordinacija i ljekarni namještajem (Virovitica, Slatina, Orahovica, Pitomača) – DZ VPŽ	DEC	44.000,00
6.	Medicinska i laboratorijska oprema – DZ VPŽ	DEC	71.050,00 (2026.)
7.	Osobna vozila (rabljena) za potrebe djelatnosti patronaže – DZ VPŽ	DEC	23.200,00 (2026.)
8.	Energetska obnova ambulante u Crncu i zgrade u Virovitici	EU, VPŽ, DZ	262.650,56

9.	- Specijalna vozila HMP 4x4 - (ispostave Orahovica i Slatina -brdska područja) – ZHM VPŽ - Vozila za sanitetski prijevoz (ispostave Slatina i Orahovica) – ZHM VPŽ	DEC	260.000,00 (2026.) 200.000,00 (2026.)
11.	Medicinska i laboratorijska oprema – ZZJZ VPŽ	DEC	60.400,00 (2026.)
	Rekonstrukcija Zgrada DZ (Gradina, Virovitica, Pitomača, Slatina)	EU/VPŽ/DZ	93.000,00
12.	Ulaganje u kapacitete za pružanje primarne i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite (EU projekt „Korak bliže zdravlju“)	Državni proračun i Europski fond za reg. razvoj	138.655,00 (2026.) 1.285.685,00 (2027.)
13.	Ulaganje u kapacitete za pružanje primarne i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite (EU projekt „Zajedno do zdravlja“)	Državni proračun i Europski fond za reg. razvoj	36.960,00 (2026.) 482.940,00 (2027.)

Izvor: Upravni odjel za zdravstvo ,branitelj i socijalnu skrb Virovitičko-podravske županije

7.9. Program javnozdravstvenih mjera

Program javnozdravstvenih mjera zaštite zdravlja od štetnih čimbenika okoliša na području Virovitičko-podravske županije obuhvaća sustavno praćenje i laboratorijska ispitivanja koja provodi nadležna služba Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ VPŽ. Kako bi se osigurala maksimalna zaštita građana i spriječile zarazne i nezarazne bolesti, Virovitičko-podravska županija iz svog proračuna sufinancira provedbu ovih mjera, osiguravajući tako kontinuitet nadzora i smanjenje troškova za krajnje korisnike u sustavu javnog zdravstva.

7.10. Mrtvozornička služba

Virovitičko-podravska županija osigurava nesmetano funkcioniranje mrtvozorničke službe radi stručnog utvrđivanja vremena i uzroka smrti osoba umrlih izvan bolničke ustanove. Za navedeno, iz proračunskih sredstava, Županija u potpunosti financira naknade za rad mrtvozornika po obavljenom pregledu, putne troškove te podmiruje sve troškove mrtvozorničkih obdukcija kada je njihovo provođenje nužno radi utvrđivanja uzroka smrti izvan bolnice.

7.11. Mjere za zadržavanje zdravstvenih djelatnika

Virovitičko-podravska županija kontinuirano provodi i nadograđuje sustav mjera usmjerenih na zadržavanje liječničkog kadra u zdravstvenim ustanovama kojima je osnivač i Općoj bolnici Virovitica. Cilj ovih mjera je jačanje ljudskih potencijala u zdravstvu te poticanje liječnika na rad i trajno nastanjanje na području Županije.

Županija dodjeljuje subvencije kamata na stambene kredite doktorima medicine i drugim deficitarnim zdravstvenim djelatnicima zaposlenima na neodređeno vrijeme u županijskim zdravstvenim ustanovama i OB Virovitica, a koja se odnosi na kupnju ili izgradnju prve nekretnine namijenjene stanovanju na području Virovitičko-podravske županije.

Također, za liječnike koji nemaju riješeno stambeno pitanje u obliku vlastite nekretnine, Županija osigurava mjere sufinanciranja ili potpunog plaćanja najma stana.

8. ZDRAVSTVENI PREVENTIVNI PROGRAMI NA PODRUČJU VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

U okviru provedbe nacionalnih preventivnih programa, zdravstvene ustanove na području Županije aktivno sudjeluju u organizaciji i provedbi mjera usmjerenih na rano otkrivanje bolesti, s ciljem unaprjeđenja zdravstvenih ishoda i smanjenja opterećenja bolestima u populaciji.

8.1. Prevencija i rano otkrivanje raka dojke

Rak dojke najčešća je zloćudna bolest kod žena u razvijenim zemljama, a iako rijetko, može se pojaviti i kod muškaraca. Karakterizira ga mogućnost ranog metastaziranja putem krvi i limfnog sustava, pri čemu su najčešća sjajela metastaza jetra, pluća, kosti, mozak i limfni čvorovi. U Republici Hrvatskoj bilježi se viša stopa incidencije u odnosu na europski prosjek, uz prisutan trend rasta, što dodatno naglašava potrebu za sustavnim preventivnim djelovanjem. S obzirom na to da nije moguće spriječiti nastanak bolesti, naglasak se stavlja na rano otkrivanje. U tom kontekstu, mamografija predstavlja ključnu dijagnostičku i probirnu metodu kojom se bolest može otkriti i do dvije godine prije pojave klinički opipljivog tumora. Pravovremenim otkrivanjem i adekvatnim liječenjem moguće je postići izlječenje u više od 90% slučajeva, uz visoke stope petogodišnjeg preživljenja. Ciljevi preventivnog programa uključuju povećanje udjela ranootkrivenih slučajeva, smanjenje smrtnosti te unaprjeđenje kvalitete života oboljelih. Odaziv na preventivne preglede u posljednjem promatranom razdoblju iznosi 65,09%, što ukazuje na potrebu daljnjeg jačanja svijesti i motivacije ciljane populacije za sudjelovanje u programima probira. Najnoviji podaci za razdoblje unatrag dvije godine prikazani su u Ciklusu 8.

Tablica 34: Odaziv u ciklusu 8. na preventivni program

Parametri izvješća:

17.03.2026

Redni broj ciklusa: Ciklus 8
 Period od:
 Period do:
 Godište od:
 Godište do:
 Županija: Virovitičko-podravska
 Mjesto:
 Naselje:

Županija	Ukupno osoba	Pozvane osobe		Odazvane osobe		
		Broj	Udio	Broj	Udio 1	Udio 2
VIROVITIČKO-PODRAVSKA	13352	10514	78.74	6292	59.84	65.09
Ukupno RH	13352	10514	78.74	6292	59.84	65.09

Izvor: Služba za javno zdravstvo

Odaziv (udio 2) u ciklusu 8 za razdoblje od 22.4.2023. do 24.4.2025. godine je 65,09%. (Najtočniji odaziv je tek kad se ciklus završi; godišnja izvješća su manje točna jer neke žene čekaju na mamografiju i/ili nisu svi nalazi uneseni).

8.2. Prevencija i rano otkrivanje raka debelog crijeva

Rak debelog crijeva jedna je od najčešćih zloćudnih bolesti među stanovništvom razvijenog svijeta i ujedno jedan od glavnih uzroka smrti sa zabrinjavajućim trendom porasta učestalosti. Podjednako se javlja u oba spola, a većina oboljelih starija je od 65 godina.

Rak debelog crijeva nastaje u donjem dijelu probavnog sustava, a može se javiti u dijelu debelog crijeva koji se nalazi uz tanko crijevo (cecum), u glavnom dijelu debelog crijeva (kolon) ili u donjem dijelu debelog crijeva koji vodi do analnog otvora (rektum).

Dosadašnja saznanja ukazuju da u nastanku bolesti, pored genetske predispozicije važnu ulogu imaju i čimbenici okoliša, odnosno životni stil i prehrambene navike pojedinca. Tako su visok sadržaj masnoća u hrani uz malo prehrambenih vlakana, niski sadržaj selena, heterociklički amini te produkti nastali djelovanjem enzima nekih crijevnih bakterija, prepoznati kao vjerojatni ili mogući rizični čimbenici u razvoju bolesti.

Bolest započinje postupno i u većini slučajeva klinički se manifestira znakovima poremećaja crijevne funkcije (zatvor, proljev), nalazom krvi i/ili sluzi u stolici te općom slabosti, gubitkom tjelesne težine i anemijom. Napredovanjem bolesti, osim zahvaćenosti crijevne stijenke, bolest se širi u regionalne limfne čvorove, te jetru, pluća i kosti, a kasnije i u udaljena područja kao primjerice središnji živčani sustav, te se u kliničkoj slici raka debelog crijeva pojavljuju i simptomi bolesti koji su odraz zahvaćenosti drugih organa.

Prognoza napredovanja bolesti uvelike ovisi o njezinoj proširenosti u trenutku dijagnosticiranja te o pravovremeno započetoj terapiji.

Znakovi upozorenja su:

- Promjena i teškoće u pražnjenju crijeva kao što su zatvor ili proljev; promjene konzistencije stolice ili sužavanje veličine stolice koje traje više od nekoliko dana
- Krvarenje iz crijeva ili krv u stolici
- Gubitak apetita ili iznenadan gubitak težine
- Žutica (žuto-zelena obojenost kože i bjeloočnica)
- Grčenje ili stalna bol u trbuhu
- Slabost i umor

Preporuke i smjernice za rano otkrivanje polipa i raka debelog crijeva

Osobe s navršениh 50 godina trebali bi:

- Izvršiti pregled stolice na okultno krvarenje jednom godišnje
- Obaviti rektoskopiju odnosno fleksibilnu sigmoidoskopiju svakih pet godina
- Obaviti kolonoskopiju svakih deset godina
- Obaviti irigografiju svakih pet do deset godina

Osobe u čijoj se obitelji već javljao rak debelog crijeva ili osobe s prethodnom dijagnozom raka ili polipa te s dugotrajnim upalnim bolestima crijeva, kao što su ulcerozni kolitis ili Crohnova bolest trebali bi ranije započeti s ovim pretragama.

Prema podacima Registra za rak Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo za 2023./24. godinu rak debelog crijeva treći je najčešći oblik raka u muškaraca (iza raka prostate i pluća) i u žena (iza raka dojke) i u ukupnoj incidenciji raka obuhvaća 15% muškaraca i 13% žena.

Evaluacijom oboljelih i liječenih od ove bolesti utvrđeno je da su rezultati kirurško-onkološkog liječenja to bolji što se bolest otkrije u ranijem stadiju. Također su i troškovi liječenja manji što je bolest ranije dijagnosticirana.

Cilj osvješćivanja stanovništva je otkriti rak u što ranijem stadiju bolesti te tako poboljšati mogućnosti izlječenja, kvalitetu života i preživljenja oboljelih te smanjiti smrtnost od raka debelog crijeva.

S obzirom na gore navedeno treba povećati svjesnost populacije o ranim znakovima i simptomima bolesti te, a potom osigurati odgovarajuću dijagnostiku i liječenje.

Potrebno je senzibilizirati, a po potrebi i educirati liječnike i medicinske sestre u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, kao i patronažne sestre da starije osobe od 50 godina potiču na testiranje na rano otkrivanje raka debelog crijeva, te kod bolesnika pozitivnih na okultno krvarenje u stolici na odlazak na kolonoskopiju.

Kako bismo ostvarili gore navedene ciljeve u razdoblju 2026-2027. godine treba provesti odgovarajuću edukaciju populacije putem stručnih članaka i predavanja u medijima kao i po mjestu stanovanja.

8.3. Program ranog otkrivanja raka vrata maternice

Nacionalni program ranog otkrivanja raka vrata maternice u obliku tzv. Pilot projekta na području Virovitičko-podravske županije provodi se unatrag dvije godine. Uključuje suradnju Zavoda za javno zdravstvo i Opće bolnice Virovitica sa Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo i KBC-om Rebro iz Zagreba. Osobe ženskog spola određene životne dobi iz pet ordinacija Zdravstvene zaštite žena (Privatne ordinacije dr. Juraj Butorac, dr. Miodrag Bosanac, te 3 ambulate Doma zdravlja Virovitičko – podravske županije – Virovitica, Pitomača i Orahovica) pozivaju se na preglede uz uzimanje brisa vrata maternice iz kojega se vrši citološka i mikrobiološka analiza (Papa test i test na HPV).

Zadnji dostupni podaci od 01.10.2024. godine

Tablica 35: Broj PAPA testova (20 – 64 godine) u VPŽ od početka pilot programa

Broj napravljenih PAPA testova po općoj podjeli	1534	100%
Abnormalnih stanica	99	6%
Negativno na intraepitelnu ili invanzivnu leziju	1227	80%
MIKROORGANIZMI Miješana flora DRUGI NE-NEOPLASTIČNI NALAZI	1	0%
Nedefinirano	207	13%

Izvor: Zavod za javno zdravstvo Sveti Rok Virovitičko-podravske županije

Ukupno je obrađeno 1534 (100 %) Papa testova, od kojih je 99 (6%) abnormalnih i 1.227 (80 %) „urednih“ nalaza. Bez podjele, odnosno nedefinirano je 75 (13%) nalaza. Papa testom su obuhvaćene sve žene u Pilot projektu (20 – 64 godine).

Trenutno je obrađeno 1.534 (38%) žena od 4.000 planiranih.

Tablica 36: Ukupan broj PAPA testova po dobnim skupinama

Broj napravljenih PAPA testova po dobnim skupinama	1.534	100%
20-29	207	13%
30-64	1.327	87%

Izvor: Zavod za javno zdravstvo Sveti Rok Virovitičko-podravске županije

Kategorizirano prema dobnim skupinama od ukupno 1534 Papa testa, u dobnoj skupini 20 – 29 godina učinjeno je 207 (13 %), a u dobnoj skupini 30 – 64 godina 1327 (87%) Papa testova.

Tablica 37: Broj napravljenih Hpv testova i njihova podjela

Broj napravljenih HPV testova	1300	100%
Hpv negativni	1217	94%
Hpv pozitivni	83	6%

8.4. Ostali preventivni programi

U cilju unaprjeđenja i očuvanja zdravlja stanovništva, s posebnim naglaskom na djecu i mlade, na području Virovitičko-podravске županije provodi se niz preventivnih programa koji su usmjereni na smanjenje rizičnih ponašanja, jačanje mentalnog zdravlja te promicanje zdravih stilova života. Ovi programi provode se kroz koordiniranu suradnju zdravstvenog, obrazovnog i društvenog sustava te čine važan segment sveobuhvatne zdravstvene zaštite.

Program „Zdrav za 5“

Program „Zdrav za 5“ kontinuirano se provodi u odgojno-obrazovnim ustanovama od 2013. godine, s ciljem prevencije rizičnih ponašanja kod djece i mladih. Aktivnosti se realiziraju kroz predavanja i radionice prilagođene dobi učenika, pri čemu se obrađuju teme poput štetnosti droga, alkohola, kockanja i prekomjernog korištenja digitalnih tehnologija. Program obuhvaća učenike osnovnih i srednjih škola te se provodi u suradnji sa školama, uz aktivno sudjelovanje Zavod za javno zdravstvo Sveti Rok. Osim edukativnih aktivnosti, planira se i provedba dodatnih sadržaja poput ekoloških radionica, sportskih i kulturno-umjetničkih aktivnosti te edukacija građana iz područja pružanja prve pomoći, čime se dodatno potiče razvoj zdravih navika i društvene odgovornosti.

Program „Kako ne prokockati mladost i budućnost“

Program „Kako ne prokockati mladost i budućnost“ usmjeren je na prevenciju ponašajnih ovisnosti, osobito kockanja i rizičnog korištenja interneta. Program uključuje edukaciju učenika, izradu promotivnih i edukativnih materijala te jačanje mreže stručnjaka i partnera u zajednici. Tijekom provedbe ostvarena je suradnja s obrazovnim ustanovama i klubovima liječenih alkoholičara, a edukativne aktivnosti obuhvatile su velik broj učenika srednjih škola. Program ima za cilj osnažiti samozaštitne kapacitete mladih te omogućiti pravovremeno uključivanje rizičnih skupina u sustav podrške.

Program „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji“

Program „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji“

Program „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji“ predstavlja dugogodišnji preventivni projekt usmjeren na poticanje kvalitetnog provođenja slobodnog vremena mladih. Temelji se na rezultatima istraživanja o rizičnim ponašanjima te kroz edukativne materijale i vodiče informira mlade o mogućnostima aktivnog i zdravog načina života. Vodič se redovito distribuira učenicima i studentima te je dostupan i u digitalnom obliku, čime se osigurava široka dostupnost informacija.

Hrvatski dan nepušenja (Dan bez duhanskog dima)

U okviru aktivnosti usmjerenih na smanjenje pušenja i drugih oblika ovisnosti, obilježava se i Hrvatski dan nepušenja, s ciljem poticanja građana, osobito mladih, na prestanak pušenja i usvajanje zdravih životnih navika. Posebna pažnja usmjerena je na nove oblike konzumacije nikotina, poput elektroničkih cigareta, koje predstavljaju značajan rizik za razvoj ovisnosti.

Program „Kroz život bez nasilja“

Program „Kroz život bez nasilja“ provodi se od 2010. godine te predstavlja integrirani model prevencije vršnjačkog nasilja, ovisnosti i zaštite mentalnog zdravlja djece i mladih. Program uključuje edukativne i psihološke intervencije usmjerene na razvoj socijalnih i komunikacijskih vještina, poticanje nenasilnog ponašanja te jačanje zaštitnih čimbenika. Aktivnosti se provode u skladu s nacionalnim smjernicama i u suradnji s nadležnim institucijama.

Program „Suzbijanje ispitne tjeskobe učenika i studenata - zaštita mentalnog zdravlja“

Program „Suzbijanje ispitne tjeskobe učenika i studenata – zaštita mentalnog zdravlja“ usmjeren je na jačanje mentalnog zdravlja mladih kroz prevenciju anksioznosti i stresa povezanog s obrazovnim procesom. Edukativne aktivnosti temelje se na stručnim smjernicama i istraživanjima te uključuju informiranje i osnaživanje učenika i studenata za suočavanje s izazovima. Program se provodi i u kontekstu obilježavanja Europskog tjedna mentalnog zdravlja.

Program „Prevencijom do zdravlja“

Program „Prevencijom do zdravlja“ provodi se u suradnji s obrazovnim institucijama i lokalnom zajednicom, s ciljem povećanja svijesti o malignim bolestima i važnosti preventivnih pregleda. Aktivnosti uključuju terenski rad i edukaciju stanovništva o ranoj detekciji i prevenciji najčešćih karcinoma. Dosadašnja provedba pokazala je pozitivne učinke u vidu povećanog odaziva građana na preventivne preglede, što potvrđuje važnost ovakvih oblika zdravstvene edukacije.

Nacionalni preventivni program ranog otkrivanja slabovidnosti

U sklopu Nacionalnog preventivnog programa ranog otkrivanja slabovidnosti, provodi se Oftalmološki probir (screening) odnosno pregled testiranjem vidne oštine kod djece s navršene četiri (4) godine života. Cilj programa je smanjiti prevalenciju slabovidnosti na manje od 1% otkrivanjem bolesti u ranoj dobi djeteta, kako bi se pravovremeno započelo liječenje. : Liječenje je najučinkovitije ako se započne prije 7. godine života, što čini četvrtu godinu idealnom za probir. Opća bolnica Virovitica organizira preglede djece sukladno broju upućenih pacijenata. Mjesečno se obavi između 40 i 50 pregleda, a termini se planiraju unaprijed, najčešće do dva mjeseca. Pregledi se provode pravodobno i učinkovito, pri čemu roditelji dobivaju nalaz odmah nakon obavljenog pregleda. Također se redovito dostavljaju podaci

Zavod za javno zdravstvo o odazivu djece na program, što omogućuje praćenje provedbe i učinkovitosti programa na razini županije.

Nacionalni program za probir i rano otkrivanje raka pluća

Nacionalni program za probir i rano otkrivanje raka pluća usmjeren je na osobe s visokim rizikom. Kriteriji za sudjelovanje temelje se na dobi i pušačkom stažu, a pregledi se provode niskodoznom kompjuteriziranom tomografijom (LDCT). Na preglede pacijente upućuju liječnici obiteljske medicine a kriteriji za upućivanje su dob od 50 do 75 godina, „pušački staž“-minimalno 30 "kutija-godina" (Broj popušenih kutija cigareta dnevno) × (Broj godina pušenja), aktivni pušač i bivši pušači koji su prestali pušiti unutar posljednjih 15 godina.

Opća bolnica Virovitica je osigurala kontinuiranu dostupnost dijagnostičkih termina, s četiri predviđena termina svakog radnog dana. Pacijente u program upućuju liječnici primarne zdravstvene zaštite, pri čemu se svi relevantni podaci evidentiraju u specijaliziranom informatičkom sustavu namijenjenom isključivo ovom programu. Nalazi pretraga dostupni su liječnicima primarne zdravstvene zaštite, koji na temelju istih donose odluke o daljnjem postupanju te, prema potrebi, upućuju pacijente na dodatnu obradu u Klinika za plućne bolesti Zagreb.

9. PLANIRANJE I RAZVOJ ZDRAVSTVENE ZAŠTITE VIROVITIČKO- PODRAVSKE ŽUPANIJE

9.1. Ciljevi plana zdravstvene zaštite

Planom zdravstvene zaštite Virovitičko-podravske županije definiraju se strateški pravci razvoja sustava s primarnim fokusom na pacijenta i specifične potrebe lokalne zajednice. Glavni ciljevi razvoja zdravstvene djelatnosti na području Županije su:

- Zaštita i unaprjeđenje zdravlja stanovništva u cjelini - provođenje mjera koje osiguravaju zdravo okruženje i potiču zdrav način života
- Povećanje očekivanoga trajanja života bez bolesti i invalidnosti- rana dijagnostika i pravovremeno liječenje kako bi se produljila radna i životna vitalnost građana
- Prevencija javnozdravstvenih problema i smanjenje smrtnosti - prevencija kroničnih nezaraznih bolesti (kardiovaskularne bolesti, tumori, dijabetes) kroz probirne programe i edukaciju
- Osiguravanje najviše razine fizičkog i psihičkog zdravlja- Poboljšanje kvalitete života jačanjem sustava za zaštitu mentalnog zdravlja.
- Osiguravanje sveobuhvatnosti i dostupnosti - kontinuirana zdravstvena zaštita svakom stanovniku Županije, bez obzira na udaljenost od administrativnih središta
- Cjelovit i specijaliziran pristup - Osiguravanje snažne primarne zdravstvene zaštite kao temelja sustava uz visoku razinu specijalističko-konzilijarne i bolničke skrbi na sekundarnoj razini.
- razvoj sveobuhvatne integrirane skrbi - saradnja nositelja zdravstvene zaštite i pružatelja socijalnih usluga na području Županije.

9.2. Prioritetna područja

U svrhu razvoja zdravstvene djelatnosti na području Virovitičko-podravske županije, procjenom stanja, te sveobuhvatnim praćenjem demografskih, zdravstvenih i socijalnih karakteristika stanovništva, Županija je prepoznala i identificirala ciljne skupine, te prioritete u razvoju zdravstvene djelatnosti posebno ističući zdravstvene potrebe od posebnog značaja te specifične potrebe na pojedinim područjima Županije. Na svim razinama zdravstvene djelatnosti potrebno je planirati i osigurati izobrazbu i stjecanje odgovarajućih vještina svih zdravstvenih radnika.

Prioritetna područja u zaštiti zdravlja stanovništva Virovitičko-podravske županije izučavajući sve relevantne činjenice i dostupne pokazatelje, a i svrhu ostvarivanja ciljeva utvrđenih ovim Planom, prepoznata su kao:

1. Promocija zdravlja, prevencija i rano otkrivanje bolesti

Sustavno provođenje javnozdravstvenih aktivnosti usmjerenih na promicanje zdravih stilova života, smanjenje rizičnih čimbenika te rano otkrivanje vodećih kroničnih nezaraznih bolesti, s posebnim naglaskom na kardiovaskularne bolesti, rak dojke i rak debelog crijeva.

2. Jačanje primarne zdravstvene zaštite

Unaprjeđenje dostupnosti i učinkovitosti primarne zdravstvene zaštite, osobito kroz rješavanje deficita liječnika obiteljske medicine, kontinuirano praćenje pokazatelja učinkovitosti te razvoj preventivnih i savjetodavnih aktivnosti.

3. Osiguranje i unaprjeđenje kvalitete zdravstvene zaštite

Uvođenje i razvoj standarda kvalitete, praćenje ishoda liječenja i zadovoljstva korisnika te kontinuirano unaprjeđenje organizacije i dostupnosti zdravstvenih usluga.

4. Razvoj i zadržavanje zdravstvenih kadrova

Planiranje i provedba specijalističkog usavršavanja, poticanje zapošljavanja i ostanka zdravstvenih djelatnika kroz stimulativne mjere, s naglaskom na deficitarna zanimanja (obiteljska medicina, hitna medicina i druge ključne specijalizacije).

5. Zaštita ranjivih i prioritetnih skupina

Unaprjeđenje zdravstvene zaštite djece i mladih, trudnica, osoba starije životne dobi, osoba s invaliditetom te hrvatskih branitelja, uz razvoj ciljanih preventivnih i savjetodavnih programa.

6. Zaštita i unaprjeđenje mentalnog zdravlja

Razvoj i provedba programa za očuvanje mentalnog zdravlja svih dobnih skupina, s posebnim naglaskom na prevenciju ovisnosti, anksioznosti, depresije i drugih poremećaja, osobito kod djece i mladih.

7. Prevencija rizičnih ponašanja djece i mladih

Provođenje kontinuiranih edukativnih i preventivnih programa u suradnji s odgojno-obrazovnim institucijama, usmjerenih na smanjenje zlouporabe sredstava ovisnosti, nasilja i drugih rizičnih ponašanja.

8. Povećanje zdravstvene pismenosti stanovništva

Provođenje edukacija i javnozdravstvenih kampanja radi podizanja razine znanja i svijesti građana o očuvanju zdravlja, pravima u sustavu zdravstvene zaštite te važnosti preventivnih pregleda.

9. Razvoj zdravstvene infrastrukture i dostupnosti usluga

Unaprjeđenje prostornih i tehničkih kapaciteta zdravstvenih ustanova, razvoj izvanbolničke specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite te poboljšanje

dostupnosti usluga u ruralnim i slabije dostupnim područjima, uključujući uvođenje mobilnih timova i usluga.

10. Unaprjeđenje hitne medicinske službe i sanitetskog prijevoza

Jačanje kapaciteta hitne medicinske pomoći kroz edukaciju kadra i poboljšanje organizacije rada, s ciljem osiguravanja pravovremene i dostupne zdravstvene skrbi na cijelom području županije.

11. Razvoj palijativne skrbi i zdravstvene njege u kući

Osiguravanje i unaprjeđenje dostupnosti palijativne skrbi kroz povećanje kapaciteta stacionarnog smještaja, razvoj mobilnih timova, edukaciju zdravstvenih djelatnika te jačanje usluga zdravstvene njege u kući.

12. Međusektorska suradnja i partnerstva za zdravlje

Jačanje suradnje između zdravstvenog sustava, sustava socijalne skrbi, obrazovanja, civilne zaštite i jedinica lokalne samouprave u cilju integriranog pristupa zdravlju i poboljšanja kvalitete života stanovništva.

13. Sudjelovanje u nacionalnim i međunarodnim projektima

Korištenje dostupnih fondova i sudjelovanje u projektima radi unaprjeđenja zdravstvene zaštite, razmjene znanja i primjene primjera dobre prakse.

9.3. Zdravstvene potrebe od posebnog interesa

Sukladno zdravstvenim pokazateljima i specifičnostima stanovništva, utvrđuju se sljedeće prioritetne zdravstvene potrebe:

1. Prevencija pretilosti i promicanje zdravih stilova život

Provođenje edukativnih i preventivnih programa u školskoj populaciji i među odraslima radi smanjenja pretilost, uz poticanje pravilne prehrane i tjelesne aktivnosti.

2. Prevencija kardiovaskularnih i metaboličkih bolesti

Rano otkrivanje i smanjenje rizika za kardiovaskularne bolesti i šećerna bolest kroz probir, edukaciju i promicanje zdravih životnih navika.

3. Rano otkrivanje malignih bolesti

Provođenje nacionalnih i županijskih programa za rano otkrivanje rak dojke, rak debelog crijeva, rak pluća, rak vrata maternice i rak prostate.

4. Zaštita mentalnog zdravlja i prevencija ovisnosti

Jačanje dostupnosti usluga za očuvanje mentalnog zdravlja te prevencija i liječenje ovisnosti (alkohol, nikotin i ponašajne ovisnosti).

5. Skrb za starije i ranjive skupine

Razvoj gerontološke i palijativne skrbi te integrirana zdravstvena i socijalna zaštita starijih, nemoćnih i kronično bolesnih osoba.

6. Mjere prevencije i ranog otkrivanja zaraznih bolesti

Provođenje programa obveznog cijepljenja i fakultativnih cijepljenja sprečavanje i suzbijanje epidemija, unaprjeđenje ranog otkrivanja spolno prenosivih bolesti.

9.4. Mjere za ostvarivanje dostupnosti i kvalitete zdravstvene zaštite

Ovim Planom zdravstvene zaštite Virovitičko-podravske županije utvrđuju se mjere za razvoj i unaprjeđenje zdravstvenih djelatnosti, na temelju prijedloga zdravstvenih ustanova i

potreba stanovništva. Nositelji provedbe su županijske zdravstvene ustanove, uključujući i Opću bolnicu Virovitica.

Mjere su usmjerene na povećanje dostupnosti i kvalitete zdravstvene zaštite kroz jačanje primarne zdravstvene zaštite, ulaganja u infrastrukturu i opremu, digitalizaciju te osiguranje potrebnih zdravstvenih kadrova. U provedbi se koriste i projekti financirani iz fondova Europske unije.

Provedbom navedenih mjera očekuje se daljnje poboljšanje učinkovitosti i dostupnosti zdravstvene zaštite na području Županije.

Mjere koje će provoditi zdravstvene ustanove i Županija su:

1. ZAVOD ZA HITNU MEDICINU

- Izgradnja nove zgrade Zavoda za hitnu medicinu Virovitičko-podravske županije s ciljem poboljšanja uvjeta rada i povećanja dostupnosti hitne medicinske skrbi,
- Opremanje zgrade Zavoda za hitnu medicinu Virovitičko – podravske županije ,
- Nabava specijaliziranih vozila za hitnu medicinu i sanitetski prijevoz,,
- Nabava uređaja za potrebe hitne medicine (ručni defibrilatori s mogućnošću sinkronizirane defibrilacije i vanjske elektrostimulacije srca s modulom za telemedicinu, uređaji za automatsku masažu srca, aspiratori i
- ulaganja u specijalističko usavršavanje iz hitne medicine liječnika i prvostupnika sestrištva
- Suradnja s odgojno-obrazovnim ustanovama, jedinicama lokalne samouprave i drugim institucijama na edukaciji građana o osnovnim mjerama održavanja života (BLS) te upotrebi automatskog vanjskog defibrilatora (AVD uređaj)

2. DOM ZDRAVLJA VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

- Obnova i uređenje postojećih ambulanti te poboljšanje prostornih uvjeta rada u ordinacijama u sastavu Dom zdravlja Virovitičko-podravske županije, osobito u ruralnim i slabije dostupnim područjima.
- Nabava suvremene medicinske i dijagnostičke opreme za ordinacije obiteljske medicine, dentalne medicine, pedijatrije i ginekologije, s ciljem povećanja kvalitete usluga.
- Osiguravanje potrebnog broja zdravstvenih djelatnika kroz zapošljavanje, specijalizacije i kontinuiranu edukaciju, s naglaskom na deficitarnu obiteljsku medicinu.
- Organizacija rada u područjima s manjkom liječnika, uvođenje mobilnih ambulanti i jačanje patronažne službe kako bi se osigurala dostupnost zdravstvene zaštite svim stanovnicima.
- Provođenje preventivnih programa - sudjelovanje u nacionalnim i županijskim programima prevencije i ranog otkrivanja bolesti te edukacija stanovništva o zdravim stilovima života.
- ulaganja u specijalističko usavršavanje liječnika.
- Organiziranje mobilne ambulante - Zdravstvena skrb koja dolazi pacijentu Ugovaranjem mobilnog tima odnosno ambulante postiže se povećanje dostupnosti primarne zdravstvene zaštite u ruralnim, brdsko-planinskim i otočnim područjima gdje ne postoji stalna ambulanta, zatim pružanje skrbi starijem stanovništvu koje je slabo mobilno i živi u prometno loše povezanim područjima, čime se direktno utječe na

kvalitetu života i smanjenje iseljavanja. Plan je i rješenje za područja s malim brojem osiguranika gdje je teško održati stalni tim.

3. ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO SV. ROK VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

- Nabava medicinske, laboratorijske i ostale potrebne opreme
- praćenje zdravstvenog stanja stanovništva- kontinuirano prikupljanje, analiza i interpretacija zdravstveno-statističkih podataka radi planiranja javnozdravstvenih intervencija.
- Provođenje preventivnih programa - Provedba nacionalnih i županijskih programa za prevenciju i rano otkrivanje kroničnih nezaraznih bolesti i malignih bolesti.
- Promicanje zdravlja i zdravstvena edukacija - Organizacija javnozdravstvenih kampanja, edukacija i radionica s ciljem povećanja zdravstvene pismenosti i usvajanja zdravih životnih navika.
- Zaštita mentalnog zdravlja i prevencija ovisnosti - Provođenje savjetovališnih i edukativnih aktivnosti usmjerenih na očuvanje mentalnog zdravlja te prevenciju i suzbijanje ovisnosti.
- Nadzor nad zaraznim bolestima - Praćenje, prevencija i suzbijanje zaraznih bolesti, uključujući provedbu cijepljenja i epidemiološki nadzor.
- Zdravstveno-ekološki nadzor - Kontrola zdravstvene ispravnosti hrane, vode i predmeta opće uporabe te praćenje čimbenika okoliša koji utječu na zdravlje.
- Suradnja s odgojno-obrazovnim ustanovama, jedinicama lokalne samouprave i drugim institucijama u provedbi javnozdravstvenih aktivnosti.

4. OPĆA BOLNICA VIROVITICA

- Razvoj ljudskih resursa kroz specijalizacije i uže specijalizacije ključan je za održivost i kvalitetu zdravstvene zaštite u bolnicama, pri čemu je naglasak je na jačanju ljudskih potencijala radi prilagodbe suvremenim tehnologijama i starenju stanovništva.
- Obnova medicinske opreme te ulaganje u novu opremu i informatičku infrastrukturu za bržu dijagnostiku i lakši pristup informacijama.
- Dalji razvoj dnevnih bolnica za rasterećenje sustava. U dnevnim bolnicama uz edukacije djelatnika povećati broj i vrstu pruženih usluga (suvremena dijagnostika, liječenje uz edukaciju pacijenata) s naglaskom na kronične nezarazne bolesti - bolesti srca i krvnih žila (kardiovaskularne bolesti), maligne bolesti (rak), kronične respiratorne bolesti i šećerna bolest (dijabetes), koje predstavljaju najveći javno zdravstveni izazov obzirom da zahtijevaju dugotrajno liječenje, značajna financijska sredstva i sustavne mjere prevencije.
- Smanjenje lista čekanja uvođenjem definiranih prihvatljivih vremena čekanja na pretrage i operacije što će povećati dostupnosti usluga.
- Upravljanje sigurnošću pacijenata kroz praćenje neželjenih događaja, analiza rizika i primjena kliničkih smjernica radi postizanja najboljeg ishoda liječenja.
- Korištenje nacionalnih i EU fondova za infrastrukturne projekte i modernizaciju bolnice.

5. VIROVITIČKO-PODRAVSKA ŽUPANIJA

- Financiranje i ulaganja u zdravstveni sustav (oprema, infrastruktura)

- Razvoj i zadržavanje zdravstvenih kadrova - dodjela stipendija, osiguravanje stambenog zbrinjavanja i drugih mjera za privlačenje i zadržavanje zdravstvenih djelatnika.
- Unaprjeđenje primarne zdravstvene zaštite - potpora radu Dom zdravlja Virovitičko-podravske županije kroz opremanje ordinacija, organizaciju rada u deficitarnim područjima i razvoj mobilnih timova.
- Razvoj hitne medicinske službe - Ulaganja u Zavod za hitnu medicinu Virovitičko-podravske županije, uključujući izgradnju objekata, nabavu vozila i opreme te edukaciju kadra.
- Provođenje i sufinanciranje preventivnih programa
Podrška javnozdravstvenim aktivnostima koje provodi Zavod za javno zdravstvo Sveti Rok, uključujući edukacije i programe ranog otkrivanja bolesti.
- Povećanje dostupnosti zdravstvenih usluga
Organizacija prijevoza pacijenata, uvođenje mobilnih ambulanti i razvoj telemedicine, osobito u ruralnim područjima.
- Suradnja s jedinicama lokalne samouprave i drugim institucijama te korištenje EU fondova za razvoj zdravstvenog sustava.
- Analiza zdravstvenog stanja stanovništva i planiranje mjera sukladno utvrđenim potrebama.

10. PRAĆENJE, VREDNOVANJE I IZVJEŠTAVANJE

Praćenje i vrednovanje provedbe Plana te ostvarivanje planiranih strateških ciljeva obavljat će se sustavno kroz godišnje akcijske planove javnih potreba u zdravstvu Virovitičko-podravske županije.

Realizacija planiranih aktivnosti pratit će se na godišnjoj razini bilježenjem ključnih pokazatelja uspješnosti:

- Financijski učinak: Analiza utrošenih sredstava u odnosu na planirana proračunska i decentralizirana sredstva.
- Ljudski resursi: Praćenje broja zaposlenih i učinaka mjera zadržavanja liječnika (subvencije kamata i najma).
- Obuhvat usluga: Broj korisnika zdravstvenih usluga, zadovoljstvo pacijenata te teritorijalna pokrivenost kroz ispostave u Virovitici, Slatini, Orahovici i Pitomači.

Podatke i informacije prikupljat će Upravni odjel za zdravstvo, branitelje i socijalnu skrb Virovitičko-podravske županije od zdravstvenih ustanova čiji je Županija osnivač te drugih nositelja aktivnosti te će izraditi izvješće. Izvješće se dostavlja Županijskoj skupštini.

Izvješće podnosi izvršno tijelo, odnosno Župan, na prijedlog županijskog Upravnog odjela nadležnog za poslove zdravstva.